

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Καθηγητής Λογιστικής Επιστήμης
Αθανάσιος Γ. Αργυριάδης
Οικονομολόγος Υπηρεσιών Υγείας

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

1.1. Έννοια της Εταιρείας

Ο άνθρωπος ως κοινωνικό ον ζει και συναλλάσσεται με τους συνανθρώπους του σ' όλες σχεδόν τις δραστηριότητες του. Έτσι εκτιμώντας ότι μπορεί να ανταποκριθεί καλύτερα και επιτυχέστερα, στην επίτευξη των στόχων του αποφασίζει συχνά να συνεργάζεται, ενώνοντας τις δυνάμεις του μ' άλλους συνανθρώπους.

Άλλωστε και ο Αστικός Κώδικας ορίζει ότι εταιρεία είναι η σύμβαση(συμφωνία) μεταξύ δυο ή περισσότερων προσώπων, τα οποία με κοινές εισφορές επιδιώκουν κοινό σκοπό, κυρίως οικονομικό.

Γι' αυτό είναι βασικό στοιχείο η κατανόηση της λειτουργίας και της δομής των εταιρειών, η συμπεριφορά και οι σχέσεις των εταίρων με την εταιρεία, οι μορφές και τα είδη, καθώς και η νομοθεσία τους.

Σύμφωνα με τον ορισμό της εταιρείας απαιτούνται :

- κοινές εισφορές
- κοινός σκοπός

δηλαδή η ίδρυση κάθε μορφής εταιρείας πρέπει να έχει σκοπό την ωφέλεια όλων των εταίρων της. Άρα για να συσταθεί και να λειτουργήσει μια εταιρεία θα πρέπει να συνεισφέρουν όλοι οι εταίροι για την επιδίωξη του σκοπού της εταιρείας.

Η εισφορά τους αυτή μπορεί να είναι χρήμα ή άλλο είδος (εισφορά σε είδος) και γενικά κάθε τι που θα μπορούσε να αποτιμηθεί. Ακόμη, η φήμη-πελατεία και γενικά η πίστη που απολαμβάνει κάποιος στην αγορά, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εισφοράς. Λέγοντας εισφορά εννοούμε αγαθά υλικά και άυλα , όπως :

- Εμπορεύματα
- Ακίνητα
- Μετρητά
- Πελάτες
- Απαιτήσεις εν γένει
- Ακόμη και ολόκληρη επιχείρηση.

Εφ' όσον με βάση τον ορισμό της εταιρείας επιδιώκεται κοινός σκοπός, τίθεται και θέμα διανομής του αποτελέσματος. Το ποσοστό συμμετοχής των εταίρων στο αποτέλεσμα (κέρδη ή ζημιές), συμφωνείται μεταξύ τους. Ύπαρξη συμφωνίας για αποκλεισμό τελείως από τα κέρδη ή απαλλαγή από τις ζημιές θεωρείται άκυρη (περίπτωση Λεοντείου εταιρείας). Οι όροι της συμφωνίας-σύμβασης της εταιρείας απεικονίζονται και καταγράφονται στο καταστατικό.

1.2 Οι Εταιρείες του Εμπορικού Δικαίου

Μια γενική διάκριση των εταιρειών με βάση τον Αστικό Κώδικα και τον επιδιωκόμενο σκοπό, είναι : εμπορικές και αστικές (μη εμπορικές).

- *Αστικές* λέγονται αυτές που ο σκοπός τους μπορεί να είναι επιστημονικός, πολιτιστικός, κοινωνικός, θρησκευτικός κ.λ.π., όχι όμως εμπορικός.
- *Εμπορικές* χαρακτηρίζονται αυτές που σκοπός τους είναι η διενέργεια εμπορικών πράξεων (επιδίωξη κέρδους), αλλά και εκείνες που ο νόμος χαρακτηρίζει ως εμπορικές, άσχετα με το αντικείμενο τους π.χ. Α.Ε., Ε.Π.Ε.

Επιπλέον οι εμπορικές εταιρείες μπορούν να διακριθούν σε:

- α) προσωπικές,
 - β) κεφαλαιουχικές και ,
 - γ) μικτές ή ενδιάμεσες.
- *Προσωπικές* χαρακτηρίζονται οι εταιρείες στις οποίες κυρίαρχο ρόλο παίζει η προσωπικότητα των εταίρων. Οι κυριότερες μορφές που λειτουργούν είναι η Ομόρρυθμη, η Ετερόρρυθμη και η Συμμετοχική ή Αφανής εταιρεία σε μικρότερη έκταση.
 - *Κεφαλαιουχικές* χαρακτηρίζονται οι εταιρείες στις οποίες πρωτεύοντα ρόλο παίζουν οι εισφορές των εταίρων, δηλαδή το κεφάλαιο. Κυρίαρχη μορφή είναι η Ανώνυμη εταιρεία.
 - *Μικτές ή Ενδιάμεσες* είναι οι εταιρείες στις οποίες λαμβάνεται υπόψη τόσο η προσωπικότητα των εταίρων, όσο και το κεφάλαιο. Τέτοια είναι η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.

Μια μορφή εμπορικής εταιρείας, ο Συνεταιρισμός, κατ' άλλους εντάσσεται στις προσωπικές και κατ' άλλους στις μικτές εταιρείες.

1.3 Το Κεφάλαιο των Εταιρειών (Αρχή της Σταθερότητας του Κεφαλαίου)

Με βάση την αρχή της υποχρέωσης των εταιρειών να δημοσιεύουν το καταστατικό τους και τους λόγους για τους οποίους γίνεται η δημοσίευση του, το κεφάλαιο των εταιρειών είναι εκ των προτέρων γνωστό, εφόσον αναγράφεται στο καταστατικό. Κάθε μεταβολή του εταιρικού κεφαλαίου, είτε αύξηση, είτε ελάττωση πρέπει να γίνει με τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Πρέπει δηλαδή να γίνει τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας και δημοσιοποίηση του σύμφωνα με τον νόμο. Οποιοδήποτε αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημιά) προκύψει στο τέλος της χρήσης πρέπει να μοιρασθεί στους εταίρους ανάλογα με την συμμετοχή τους στο κεφάλαιο.

Αυτό αναφέρεται σαν «αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου» που ισχύει στις εταιρικές επιχειρήσεις, σε αντίθεση με αυτά που ισχύουν στις ατομικές επιχειρήσεις.

Στις ατομικές επιχειρήσεις ο επιχειρηματίας, χωρίς καμία δέσμευση ή περιορισμό από τον νόμο μπορεί να αυξάνει ή να μειώνει το κεφάλαιο της επιχείρησης του κατά την διάρκεια της χρήσης. Επίσης μπορεί στο τέλος της χρήσης να κεφαλαιοποιεί το αποτέλεσμα, να αυξάνει δηλαδή το κεφάλαιο με τα κέρδη που θα προκύψουν ή να το μειώνει με τις ζημιές της χρήσης. Επομένως στις ατομικές επιχειρήσεις ισχύει η αρχή του μεταβλητού κεφαλαίου.

Οι λόγοι που συνηγορούν στην αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου για τις εταιρείες είναι πολλοί και η σπουδαιότητά τους εξαρτάται από την μορφή της εταιρείας. Κυριότερος όμως είναι η εξασφάλιση των τρίτων, κυρίως των δανειστών της. Επειδή το κεφάλαιο της εταιρείας, αποτελεί στις περισσότερες εταιρείες την μοναδική εξασφάλιση των δανειστών της, για τον λόγο αυτό δεν μπορεί να μειωθεί χωρίς να γίνει γνωστό έγκαιρα.

Η δημοσίευση των μεταβολών του κεφαλαίου, τους ενημερώνει για να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους.

Από λογιστική άποψη, η αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου των εταιρικών επιχειρήσεων έχει τις παρακάτω συνέπειες :

Στο τέλος της χρήσης το υπόλοιπο του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσεως» δεν μπορεί να μεταφερθεί στο κεφάλαιο, δηλαδή να γίνει κεφαλαιοποίηση των κερδών ή ζημιών, όπως στις ατομικές επιχειρήσεις.

Για να βρούμε την καθαρή θέση της εταιρείας, πρέπει εκτός από τον λογαριασμό «Εταιρικό κεφάλαιο» ή «Μετοχικό κεφάλαιο» να προσθέσουμε και όλους τους άλλους λογαριασμούς που βρίσκονται στο παθητικό του ισολογισμού και έχουν την επωνυμία είτε διάφορα αποθεματικά, είτε αποτελέσματα προς διάθεση, είτε λογαριασμοί κερδών προηγούμενων χρήσεων που έχουν μεταφερθεί στην χρήση αυτή.

1.4 Το Νομικό Πρόσωπο της Εμπορικής Εταιρείας

Σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα, άρθρο 61, η ένωση προσώπων που επιδιώκει ορισμένο σκοπό, μαζί με το σύνολο του κεφαλαίου που είναι συγκεντρωμένο για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού, μπορεί να αποκτήσει προσωπικότητα (γίνεται νομικό πρόσωπο) εφόσον τηρηθούν, οι προβλεπόμενοι από το νόμο κανόνες. Δηλαδή, δημιουργείται ένας ξεχωριστός φορέας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, όπως ακριβώς το φυσικό πρόσωπο.

Η απόκτηση της νομικής προσωπικότητας είναι συνδεδεμένη πάντα με την τήρηση ορισμένης διαδικασίας ίδρυσης, κάθε εταιρείας. Για τον λόγο αυτό δεν αποκτούν νομική προσωπικότητα όλες οι μορφές εταιρικών επιχειρήσεων, αλλά όσες με τον τρόπο ίδρυσης (σύνταξη καταστατικού) πληρούν τους όρους του νόμου και πάντα από τον χρόνο δημοσιότητας της εταιρείας.

Οι εμπορικές εταιρείες είναι νομικά πρόσωπα, με εξαίρεση την Αφανή ή Συμμετοχική εταιρεία, η οποία στερείται νομικής προσωπικότητας.

Χαρακτηριστικά κάθε εταιρείας που αποτελεί νομικό πρόσωπο είναι :

- Η περιουσία της, η οποία είναι ξεχωριστή από τη περιουσία των εταίρων που την αποτελούν.
- Η κατοικία της, αυτή που ορίζεται από το καταστατικό σαν έδρα της εταιρείας, ξεχωριστή από την κατοικία των εταίρων.
- Η εθνικότητα της, ξεχωριστή από την εθνικότητα των εταίρων.
- Η ονομασία της, η επωνυμία της δηλαδή, με την οποία συναλλάσσεται με τους τρίτους, ξεχωριστή από το όνομα των εταίρων της.

Επίσης άλλες συνέπειες που απορρέουν από την απόκτησης νομικής προσωπικότητας είναι οι ακόλουθες :

- 1) Η εταιρεία εκπροσωπείται από τους Διαχειριστές, Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, Εκκαθαριστές κ.λ.π. Τα πρόσωπα αυτά είναι τα όργανα της εταιρείας και ορίζονται από το καταστατικό της.
- 2) Δεν μπορεί να γίνει συμψηφισμός απαιτήσεων που έχει η εταιρεία προς τους τρίτους, με απαιτήσεις των τρίτων προς τους συνεταίρους και αντίστροφα.
- 3) Η περιουσία της εταιρείας είναι αποκλειστικά υπέγγυος (υπεύθυνος, υπόλογος) προς τους δανειστές της εταιρείας. Για το λόγο αυτό δεν μπορούν δανειστές των εταίρων να ζητήσουν να ικανοποιηθούν από την περιουσία της εταιρείας, δηλαδή δανειστές των εταίρων δεν είναι δανειστές της εταιρείας.
- 4) Η εταιρεία μπορεί να γίνει εταίρος άλλης εταιρείας.
- 5) Η εμπορική εταιρεία κηρύσσεται σε πτώχευση αυτοτελώς και υπόκειται σε ξεχωριστή πτωχευτική διαδικασία από τους εταίρους.
- 6) Η νομική προσωπικότητα της εταιρείας συνεχίζεται και μετά την λύση της μέχρι το τέλος της εκκαθάρισης.

Επίσης παραμένει η ίδια, δεν αλλάζει, σε περίπτωση που γίνει τροποποίηση του καταστατικού για την παράταση της διάρκειας της εταιρείας, την αποχώρηση ή την πρόσληψη νέου εταίρου.

Όταν η εταιρεία συγχωνεύεται ή μετατρέπεται και αλλάζει τύπο, τότε αλλάζει μορφή και η νομική της προσωπικότητα.

Όπως αναφέραμε προηγουμένως, η έναρξη της νομικής προσωπικότητας των εταιρειών αρχίζει από την δημοσίευση του καταστατικού της.

Έτσι η νομική προσωπικότητα των προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε., Ε.Ε.) επέρχεται με την δημοσίευση του καταστατικού τους στα ειδικά βιβλία του αρμόδιου πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας. Περίληψη του καταστατικού τους τοιχοκολλείται επί τρεις μήνες στην αίθουσα ακροατηρίου του δικαστηρίου.

Για τις Ανώνυμες Εταιρείες και Ε.Π.Ε. η απόκτηση της νομικής προσωπικότητας γίνεται με την δημοσίευση του καταστατικού τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. .

1.5. Η Λογιστική των Εμπορικών Επιχειρήσεων

Η λογιστική των εμπορικών εταιρειών αναφέρεται και πραγματεύεται λογιστικά θέματα και προβλήματα, τα οποία εμφανίζονται κατά :

- την ίδρυση της εταιρείας
- τη διάρκεια της λειτουργίας της
- τις δοσοληπτικές σχέσεις των εταίρων με την εταιρεία
- την διανομή του αποτελέσματος
- την αύξηση, μείωση, απόσβεση του κεφαλαίου

Επίσης τα προβλήματα που προκύπτουν κατά το στάδιο της μετατροπής, συγχώνευσης, διάλυσης-εκκαθάρισης.

Τα προβλήματα αυτά απορρέουν από την εφαρμογή των νομικών διατάξεων (Ν. 2910/20, Ν.3190/55, Ν.3604/07), του Εμπορικού Νόμου, των Φορολογικών Υποχρεώσεων (Κ.Β.Σ., Φορολογία Εισοδήματος, Φ.Π.Α.), και ειδικών νόμων (Αναπτυξιακών, Επιδοτήσεων) που την επίλυση τους πραγματώνει η Λογιστική Εταιρειών, με βάση τις Γενικές Λογιστικές Αρχές και το Ε.Γ.Λ.Σ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ο.Ε.)

2.1 Έννοια και χαρακτηριστικά της Ο.Ε.

Σύμφωνα με διατάξεις του Εμπορικού Νόμου, μπορούμε να ονομάσουμε Ομόρρυθμη την Εμπορική Εταιρεία που συνίσταται από δυο ή περισσότερα άτομα και σκοπό έχει την διενέργεια εμπορικών πράξεων κάτω από εταιρική επωνυμία και της οποίας όλα τα μέλη ευθύνονται αλληλέγγυα και απεριόριστα με όλη την ατομική τους περιουσία για τα χρέη της εταιρείας.

Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της Ομόρρυθμης εταιρείας είναι η αλληλέγγυα και απεριόριστη ευθύνη των εταίρων. Απεριόριστη σημαίνει ότι κάθε εταίρος δεν ευθύνεται απέναντι στους τρίτους μόνον μέχρι του ποσού της συμμετοχής του στην εταιρεία, αλλά και πέραν αυτού, με την προσωπική του περιουσία. Εάν δηλαδή οι πιστωτές της εταιρείας δεν ικανοποιηθούν από την περιουσία της, μπορούν για το υπόλοιπο της απαίτησης τους να στραφούν κατά της προσωπικής περιουσίας των εταίρων.

Αλληλέγγυα σημαίνει ότι κάθε εταίρος ευθύνεται και για τις υποχρεώσεις των άλλων εταίρων. Εάν συνεπώς, πιστωτές της εταιρείας δεν ικανοποιηθούν από την περιουσία της, μπορούν να στραφούν εναντίον της ιδιαίτερης περιουσίας οποιουδήποτε εταίρου, για την ικανοποίησή τους.

2.2. Σύσταση της Ο.Ε. Διατυπώσεις

Η Ο.Ε. αποτελεί νομικό πρόσωπο, η σύσταση της οποίας αποδεικνύεται από έγγραφο που ονομάζεται καταστατικό.

Το καταστατικό μπορεί να είναι ιδιωτικό ή συμβολαιογραφικό έγγραφο (περίπτωση εισφοράς περιουσιακού στοιχείου που πρέπει να αποτιμηθεί π.χ. ακίνητα).

Το καταστατικό της Ομόρρυθμης Εταιρείας πρέπει να αναφέρει την επωνυμία της εταιρείας, την έδρα της, τον σκοπό της, την διάρκεια της, το κεφάλαιο και τις μερίδες συμμετοχής του κάθε συνεταίρου. Σημειώνεται ότι η επωνυμία της Ο.Ε. δημιουργείται από το όνομα ενός ή περισσοτέρων εταίρων. Σε πολλές περιπτώσεις αναφέρετε το όνομα μόνο του ενός και των υπολοίπων αντικαθίσταται από τη φράση " και ΣΙΑ". Ο διαχειριστής ορίζεται από το καταστατικό. Όταν δεν αναφέρετε, διαχειριστές είναι όλοι οι εταίροι, όμως μπορεί να οριστεί και τρίτο πρόσωπο μη εταίρος.

Στο καταστατικό μπορεί να αναφέρεται :

- Η δυνατότητα εκχώρησης των εταιρικών μερίδων
- Η δυνατότητα και οι όροι χορήγησης δανείων της εταιρείας στους εταίρους και αντίθετα
- Η δυνατότητα και τα όρια ατομικών απολήψεων των εταίρων έναντι μελλοντικών κερδών.

- Οι όροι της διαχείρισης π.χ. θα διοικείται από τον Α & Β, καθώς και ο τρόπος διαχείρισης.
- Ο τρόπος της λογιστικής παρακολούθησης των εργασιών της.
- Ο τρόπος διάθεσης των αποτελεσμάτων.
- Η τροποποίηση του καταστατικού της π.χ. αύξηση κεφαλαίου
- Οι συνέπειες από το θάνατο ενός εταίρου.
- Ότι έχει σχέση με την διάλυση και εκκαθάριση της εταιρείας.

Γενικά στο καταστατικό μπορεί να συμπεριλαμβάνονται διατάξεις που κρίνονται από τους εταίρους απαραίτητες για τις μεταξύ τους σχέσεις αλλά και για την καλύτερη λειτουργία της εταιρείας.

Ενδεικτικό Υπόδειγμα Καταστατικού

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ « Β. ΚΛΕΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.»

Σύσταση Εταιρείας. Επωνυμία αυτής.

Στην Αθήνα σήμερα την 11 Αυγούστου 2009, μεταξύ των συμβαλλομένων :

Α) Βασιλείου Κλέπα, εμπόρου, κατοίκου.....
(λοιπά στοιχεία ταυτότητας)

Β) Μηνά Ρούβου, εμπόρου, κατοίκου
(στοιχεία ταυτότητας), συμφωνείται η σύσταση ομόρρυθμης εμπορικής εταιρείας, η οποία θα διέπεται από τις διατάξεις του Εμπορικού Νόμου και του παρόντος καταστατικού.

Η επωνυμία με την οποία θα λειτουργεί η εταιρεία είναι «Β. ΚΛΕΠΑΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.»

Έδρα της Εταιρείας :

1. Ως έδρα της εταιρείας ορίζεται ο Δήμος Αθηναίων, οδός, αριθμός

2. Η εταιρεία , με ομόφωνη απόφαση των διαχειριστών της, μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα στην ίδια ή άλλη πόλη, ακολουθούσα τη διαδικασία που ορίζει ο Κ.Β.Σ.

Σκοπός της Εταιρείας :

1. Σκοπός της εταιρείας, είναι η εμπορία, λιανικώς παιδικών ενδυμάτων και συναφών ειδών.

2. Για την επίτευξη του σκοπού της η εταιρεία μπορεί να συσταίνει με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα εταιρείες κάθε τύπου, που επιδιώκουν τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό.

Διάρκεια της Εταιρείας:

Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται δεκαετής (10 ετών), αρχόμενη σήμερα (11 Αυγούστου 2009) και λήγουσα την 10 Αυγούστου 2019.

Εταιρικό κεφάλαιο. Εισφορές :

1. Το εταιρικό κεφάλαιο ορίζεται στο ποσό των δύο χιλιάδων (2.000,00) ευρώ μετρητοίς.

2. Για το σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου κάθε εταίρος εισφέρει στην εταιρία το ποσό των χιλίων (1.000,00) ευρώ σε μετρητά.

Μεταβίβαση εταιρικής μερίδας :

Η μεταβίβαση της μερίδας ενός εταίρου σε πρόσωπο της εταιρείας επιτρέπεται μόνο με τη σύμφωνη, γνώμη και του άλλου εταίρου.

Διαχειριστές της Εταιρείας

1. Διαχειριστές και εκπρόσωποι της εταιρείας για όλα τα θέματα αυτής ορίζονται και οι δυο εταίροι, Βασίλειος Κλέπας και Μηνάς Ρούβος.
2. Η εταιρεία συναλλάσσεται και αναλαμβάνει εγκύρως υποχρεώσεις έναντι κάθε τρίτου με τις υπογραφές των άνω διαχειριστών, που ενεργούν είτε από κοινού είτε μεμονωμένα και τίθενται κάτω από την εταιρική επωνυμία.

Ισολογισμός. Κέρδη και ζημιές .

1. Στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους συντάσσεται απογραφή και ισολογισμός και κλείνουν τα βιβλία της εταιρείας σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.
2. Οι εταίροι συμμετέχουν στα αποτελέσματα της χρήσεως (κέρδη και ζημιές) ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρεία, δηλαδή κατά 50 % ο καθένας απ' αυτούς.
3. Με κοινή συμφωνία των εταίρων επιτρέπεται η διανομή κερδών και πριν το τέλος της χρήσεως. Με βάση αυτή τη συμφωνία , κάθε εταίρος δικαιούται να προβαίνει σε απολήψεις, κατά μήνα, έναντι κερδών που του αναλογούν και μέχρι το μισού των πιθανών κερδών της χρήσεως συνολικά.

Λύση της εταιρείας

1. Η εταιρεία λύεται με την πάροδο του χρόνου διάρκειας αυτής (αρχικού ή κατά παράταση). Παρατείνεται, όμως, αυτοδικαίως η διάρκεια αυτής για μια πενταετία από της λήξεως, κάθε φορά, εάν ενενήντα (90) μέρες πριν τη λήξη κάποιος από τους εταίρους δεν κοινοποιήσει με δικαστικό επιμελητή στους άλλους εταίρους έγγραφη δήλωση του ότι δεν επιθυμεί τη συνέχιση της λειτουργίας αυτής.
2. Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου, η εταιρεία συνεχίζεται από τον επιζώντα εταίρο και τους κληρονόμους του θανόντος.

Εκκαθάριση της εταιρείας

1. Τη λύση της εταιρείας ακολουθεί το στάδιο εκκαθαρίσεως.
2. Εκκαθαριστές ορίζονται από τώρα και οι δύο εταίροι (και διαχειριστές)
3. Κατά τη διάρκεια εκκαθαρίσεως διεξάγονται μόνο εργασίες απαραίτητες για το σκοπό αυτής(ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, εξόφληση των προς τρίτους υποχρεώσεων, απόδοση των εισφορών των εταίρων και τέλος διανομή του απομένοντος υπολοίπου στους εταίρους).

Απαγόρευση σφραγίσεως περιουσίας εταιρείας

Απαγορεύεται στους εταίρους ή τους κληρονόμους αυτών να ζητήσουν δικαστικώς τη σφράγιση των εγκαταστάσεων ή της περιουσίας της εταιρείας κατά τις διατάξεις του Κ. Πολ. Δικονομίας περί ασφαλιστικών μέτρων.

Κάθε διαφορά που μπορεί να προκύψει ανάμεσα στους εταίρους σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή του παρόντος καταστατικού, καθώς και κάθε απαίτηση αυτών μεταξύ τους, που να προέρχεται από την παρούσα σύμβαση, θα λύεται υποχρεωτικά με διαιτησία κατά τις διατάξεις των άρθρων 867-901 του Κ. Πολ. Δικονομίας από δυο διαιτητές και σε περίπτωση διαφωνίας αυτών, ορίζεται από τώρα ως επιδιαιτητής ο Προϊστάμενος Πρωτοδικείου Αθηνών ή ο υπ' αυτού διορισθησόμενος.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Για την απόκτηση νομικής προσωπικότητας της Ομόρρυθμης εταιρείας προβαίνουμε σε ορισμένες ενέργειες :

- Υπογεγραμμένο αντίγραφο καταστατικού υποβάλλεται εις διπλούν στην Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) για την πληρωμή 1 % φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου στο εταιρικό κεφάλαιο.
- Το ένα αντίγραφο στο οποίο έχει αναγραφεί η καταβολή του φόρου στη Δ.Ο.Υ., προσκομίζεται στο Ταμείο Συντάξεως Νομικών για να πληρωθεί εισφορά 0.5 % υπέρ αυτού.
- Ακολούθως προσκομίζεται στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων για να καταβληθεί εισφορά 1 % υπέρ και αυτού του Ταμείου.
- Το αντίγραφο αυτό με τις σημάνσεις της Δ.Ο.Υ. του Ταμείου Συντάξεως Νομικών και του Ταμείου Πρόνοιας Δικηγόρων προσκομίζεται στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας εντός 15νθημέρου, για να καταχωρηθεί στα βιβλία του Πρωτοδικείου. Με την ενέργεια αυτή η Ο.Ε. αποκτά νομική προσωπικότητα.

Επίσημο αντίγραφο του Πρωτοδικείου χορηγείται μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων εταίρων για την προσκόμιση του στην Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία για την χορήγηση Α.Φ.Μ. και την θεώρηση βιβλίων – στοιχείων.

Στη Δ.Ο.Υ. επίσης θα πρέπει να προσκομισθούν :

- Δήλωση έναρξης δραστηριότητας
- Βεβαίωση εγγραφής στο οικείο επιμελητήριο (π.χ. Ξενοδοχειακό, Εμπορικό, Βιοτεχνικό)
- Φορολογική Ενημερότητα για όλους τους εταίρους
- Μισθωτήριο έγγραφο ενοικίασης (Σε περίπτωση μη ενοικίασης, προσκόμιση τίτλου ιδιοκτησίας).
- Αντίγραφο της δήλωσης φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου.
- Άδεια οποιασδήποτε αρχής, όπου απαιτείται (π.χ. Αστυνομίας, Υγείας, κλπ.)
- Βεβαίωση από το Τ.Α.Ε., Τ.Ε.Β.Ε. κ.λ.π. για ασφάλιση των μελών της
- Υπεύθυνη δήλωση των μελών της αν συμμετέχουν σε άλλη προσωπική εταιρεία ή αν έχουν θεωρήσει βιβλία και στοιχεία στο όνομα τους.

Σημειώνεται ότι με την δήλωση έναρξης δραστηριότητας καταβάλλεται για κάθε μέλος και για την εταιρεία, ανάλογο ποσό χαρτοσήμου.

2.3 Αντικείμενο της Λογιστικής Εισφοράς, Βασικές Λογιστικές Εγγραφές Σύστασης Ο.Ε.

Αντικείμενο εισφοράς μπορεί να αποτελέσει εκτός από το χρήμα (μετρητά) και κάθε άλλο περιουσιακό στοιχείο που μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα. Είναι οι λεγόμενες εισφορές σε είδος, που αποτελούνται από κάθε υλικό ή άυλο περιουσιακό στοιχείο όπως π.χ. ακίνητα, μηχανήματα, έπιπλα, εμπορεύματα, απαιτήσεις από πελάτες, χρεόγραφα, γραμμάτια εισπρακτέα, η φήμη και η πελατεία, η εκμετάλλευση σήματος κ.α.

Σαν εισφορά επίσης μπορεί να δοθεί η χρήση πράγματος και η προσωπική εργασία ενός συνεταίρου.

Όλες οι εισφορές σε είδος αποτιμούνται κατόπιν συμφωνίας όλων των εταίρων. Οι συναλλαγματικές εισπρακτέες, τα χρεόγραφα καθώς και οι απαιτήσεις προς τρίτους αποτιμούνται με την αξία που έχουν κατά την ημέρα της εισφοράς. Έτσι οι συναλλαγματικές εισπρακτέες αποτιμούνται στην παρούσα αξία τους κατά την ημέρα της εισφοράς και η διαφορά μεταξύ ονομαστικής αξίας και παρούσας αξίας

θεωρείται τόκος μη δεδουλευμένος. Αν όμως πρόκειται για επισφαλείς απαιτήσεις, αποτιμούνται στην πιθανή τους αξία κατά την ημέρα της εισφοράς και η διαφορά θεωρείται ζημιά από επισφαλείς απαιτήσεις, εφόσον γίνει η σχετική εγγραφή απόσβεσης.

Η ομόρρυθμή εταιρεία με την δημοσίευση περίληψης του καταστατικού στο Πρωτοδικείο αποκτά νομική προσωπικότητα και έχοντας θεωρήσει βιβλία μπορεί να προβεί σε λογιστικές εγγραφές ίδρυσης. Αυτές περιλαμβάνουν δυο στάδια:

1. Το ένα αφορά την ανάληψη της υποχρέωσης των εταίρων για την κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου όπως αναφέρεται στο καταστατικό
2. Το άλλο αφορά την καταβολή και εκπλήρωση της υποχρέωσης που έχει αναληφθεί.

Εισφορές σε χρήμα

Παράδειγμα 1: Οι Χ και Ψ ιδρύουν Ο.Ε. με εταιρικό κεφάλαιο 6.000,00. συμμετέχοντες εξίσου, με καταβολή μετρητών.

A. Κατά την ανάληψη της υποχρέωσης (σύσταση)

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		6.000,00	
33.03	Εταίροι Λογ. Κάλυψης Κεφαλαίου	6.000,00		
33.03.00	Χ Λογ. Εισφοράς	3.000,00		
33.03.01	Υ » »	3.000,00		
	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		6.000,00
	40.06	Εταιρικό Κεφάλαιο	6.000,00	
	40.06.00	Κεφαλ. Μέριδα Χ	3.000.000	
	40.06.01	» » Ψ	3.000.000	

Σύσταση Ο.Ε. ως καταστατικό Συμβολαιογραφικό.

B. Κατά την καταβολή

38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		6.000,00	
38.00	Ταμείο	6.000,00		
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		6.000,00
	33.03	Εταίροι Λογ. Κάλυψης Κεφαλαίου	6.000,00	
	33.03.00	Χ Λογ. Εισφοράς	3.000,00	
	33.03.01	Ψ Λογ. Εισφοράς	3.000,00	
	Καταβολή εταιρικού Κεφαλαίου			

Εισφορές σε είδος

Στην περίπτωση που οι εταίροι καταβάλλουν την εισφορά τους όχι σε μετρητά αλλά σε είδος, δηλαδή με οποιοδήποτε άλλο περιουσιακό στοιχείο, που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο εισφοράς, τότε την θέση του λογαριασμού 38.00 Ταμείο, θα πάρουν οι λογαριασμοί των διαφόρων στοιχείων του ενεργητικού.

Παράδειγμα 2 : Οι εταίροι X και Ψ ιδρύουν Ο.Ε. με εταιρικό κεφάλαιο 6.000.000 δρχ. συμμετέχοντας εξίσου. Ο X για την εξόφληση της εισφοράς του εισφέρει Εμπορεύματα 1.000,00 €, Έπιπλα 1.000,00 € και τα υπόλοιπα σε μετρητά. Ο Ψ εισφέρει αντίστοιχα Μηχανήματα 1.000,00 €, και τα υπόλοιπα μετρητά. Να γίνουν οι σχετικές εγγραφές .

A. Κάλυψη

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		6.000,00	
33.03	Εταιρ. Λογ. Κάλυψης Κεφαλαίου		6.000,00	
33.03.00	X Λογ. Εισφοράς	3.000,00		
33.03.01	Y » »	3.000,00		
	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		6.000,00
	40.06	Εταιρικό Κεφάλαιο	6.000,00	
	40.06.00	Κεφαλ. Μερίδα X	3.000,00	
	40.06.01	» » Ψ	3.000,00	

Σύσταση Ο.Ε. σύμφωνα με το καταστατικό της Συμβολαιογράφου

B. Καταβολή

14	ΕΠΙΠΛΑ-ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		1.000,00	
14.00	Έπιπλα	1.000,00		
20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		1.000,00	
20.00	Εμπορεύματα	1.000,00		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		1.000,00	
38.00	Ταμείο	1.000,00		
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		3.000,00
	33.03	Εταιρ. Λογ. Κάλυψης Κεφαλαίου	3.000,00	
	33.03.00	X Λογ. Εισφοράς	3.000,00	

Καταβολή Εταίρου X

12	ΜΗΧ/ΤΑ – ΤΕΧΝ.ΕΓΚΑΤ.- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		1.000,00	
12.00	Μηχανήματα	1.000,00		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		2.000,00	
38.00	Ταμείο	2.000,00		
	33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		3.000,00
	33.03	Εταιρ. Λογ. Κάλυψης Κεφαλαίου	3.000,00	
	33.03.00	Ψ Λογ. Εισφοράς	3.000,00	

Καταβολή Εταίρου Ψ

Ενδέχεται κατά την καταβολή εισφοράς του κάποιος εταίρος να μεταβιβάσει στην Ο.Ε. αντικείμενα αδιαίρετα και μεγαλύτερης αξίας (π.χ. ακίνητα και μηχανήματα) από την εισφορά του. Τότε για την διαφορά θα πιστωθεί ο λογαριασμός 53.14 «Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς Εταίρους».

Παράδειγμα 3 : Ιδρύεται Ο.Ε. από τους εταίρους Α και Β με εταιρικό κεφάλαιο 4.000,00 € καταβαλλόμενο εξίσου. Ο Α εισφέρει 2.000,00 € μετρητά και ο Β για την εξόφληση του εισφέρει Αυτοκίνητο που εκτιμήθηκε στο ποσό των 2.300,00 €. Να γίνουν οι εγγραφές σύστασης της εταιρείας.

Α. Κάλυψη

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		4.000,00	
33.03	Εταιρ. Λογ. Κάλυψης Κεφαλαίου		4.000,00	
33.03.00	Α Λογ. Εισφοράς	2.000,00		
33.03.01	Β » »	2.000,00		
	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		4.000,00
40.06	Εταιρικό Κεφάλαιο		4.000,00	
40.06.00	Κεφαλ. Μερίδα Α	2.000,00		
40.06.01	» » Β	2.000,00		

Σύσταση Ο.Ε. σύμφωνα με το καταστατικό της Συμβολαιογράφου

Β. Καταβολή

38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		2.000,00	
38.00	Ταμείο		2.000,00	
13	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		2.300,00	
13.01	Λοιπά Επιβατικά Αυτοκίνητα		2.300,00	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			4.000,00
33.03	Εταιρ. Λογ. Κάλυψης Κεφαλαίου		4.000,00	
33.03.00	Α Λογ. Εισφοράς	2.000,00		
33.03.01	Β Λογ. Εισφοράς	2.000,00		
53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			300,00
53.14	Βραχ/σμες Υποχρεώσεις Εταίρων		300,00	
53.14.01	Εταίρος Β	300,00		

Καταβολή Εισφοράς

Σε περίπτωση εισφοράς από εταίρο Γραμματίων Εισπρακτέων η αποτίμηση τους γίνεται στην Παρούσα Αξία κατά την ημέρα της εισφοράς. Η διαφορά μεταξύ ονομαστικής και Παρούσας Αξίας των Γραμματίων θεωρείται Τόκος μη Δεδουλευμένος Γραμματίων Εισπρακτέων (Αντίθετος Λογαριασμός) και εμφανίζεται με πίστωση του λογαριασμού 31.06 "Τόκοι Μη Δεδουλευμένων Γραμματίων Εισπρακτέων".

Παράδειγμα 4 : Έστω ότι στο προηγούμενο παράδειγμα, ο εταίρος Β για την εισφορά του των 2.000,00 €, εισφέρει Γραμμάτια Εισπρακτέα Ονομαστικής Αξίας 2.200,00 €, τα οποία αποτιμήθηκαν σε 2.000,00 € (Παρούσα Αξία). Σε αυτή την περίπτωση η εγγραφή καταβολής του Β θα είναι :

31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		2.200,00	
31.00	Γραμμάτια στο Χαρτοφυλάκιο	2.200,00		
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			2.000,00
33.03	Εταιρ. Λογ. Κάλυψης Κεφαλαίου	2.000,00		
33.03.01	Β Λογ. Εισφοράς 2.000,00			
31	ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ			200,00
31.06	Τόκοι Μη Δεδουλευμένων Γρ. Εισπρ.	200,00		
31.06.01	Εταίρος Β 200,00			
Καταβολή Εισφοράς				

Σε περίπτωση εισφοράς από εταίρο επισφαλών απαιτήσεων, θα χρεωθεί ο λογαριασμός 33.97 «επισφαλείς πελάτες» με την ονομαστική αξία της απαίτησης, θα πιστωθεί ο λογαριασμός 33.03 «Λογαριασμός Κάλυψης Εταιρικού κεφαλαίου» του εταίρου με την πιθανή τους αξία κατά την ημέρα της εισφοράς (αξία που αποτιμήθηκε) και με την πιθανή ζημιά πιστώνεται ο λογαριασμός 44.11 «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις».

Εισφορά Προσωπικής Εργασίας –Εισφορά Χρήσης Πράγματος

Αντικείμενο εισφοράς, αναφέραμε πιο πάνω, μπορεί να αποτελέσει και η εργασία ενός συνεταίρου αλλά και η παραχώρηση της χρήσης ενός πράγματος. Δεν αποτελούν όμως περιουσιακό στοιχείο της εταιρείας, διότι η μεν εργασία εξαρτάται από το πρόσωπο που την προσφέρει, η δε χρήση του πράγματος, δεν αποτελεί στοιχείο περιουσίας για την εταιρεία, γιατί δεν της ανήκει η κυριότητα του πράγματος. Για τους πιο πάνω λόγους, η εισφορά εργασίας αλλά και η χρήση πράγματος παρακολουθούνται και εμφανίζονται με λογαριασμούς τάξεως.

Οι ομόρρυθμες εταιρείες βάσει του Κ.Β.Σ. εντάσσονται τουλάχιστον στην Β' κατηγορία βιβλίων. Όμως σε περίπτωση τήρησης βιβλίων Γ' κατηγορίας επιβάλλεται η σύνταξη Αρχικής Απογραφής και Αρχικού Ισολογισμού, σε βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών. Η σύνταξη τους γίνεται με βάση τις παραδεδεγμένες αρχές της Λογιστικής του διπλογραφικού συστήματος. Πέραν της φορολογικής επιταγής η σύνταξη απογραφής και ισολογισμού επιβάλλεται γιατί δίνεται η δυνατότητα γνώσης της οικονομικής κατάστασης κατά την έναρξη της εταιρείας και η μελλοντική σύγκριση των μεγεθών κατά τη διάρκεια της πορείας της.

Επισημαίνεται ότι η ομόρρυθμη εταιρεία στη διάρκεια ίδρυσης του νομικού προσώπου και πριν, πραγματοποιεί διάφορα έξοδα όπως :

- Αμοιβές δικηγόρων, συμβολαιογράφων, μηχανικών
- Πληρωμή ενοικίων –Προκαταβολές
- Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων
- Πληρωμή στα ταμεία των Νομικών και δικηγόρων
- Διάφορα έξοδα γραφικών υλών
- Απόκτηση παγίων στοιχείων κ.λ.π

Τα έξοδα αυτά καταχωρούνται, μέχρι θεωρήσεως των βιβλίων της Ο.Ε., σε θεωρημένο βιβλίο, στο όνομα ενός εταίρου που θα είναι και ο διαχειριστής, από τον έφορο της έδρας του. Από το βιβλίο αυτό μεταφέρονται τα ποσά στα βιβλία της εταιρείας και επειδή αφορούν έξοδα για περισσότερες από μια χρήσεις προβαίνουμε σε απόσβεση ολοσχερώς σε μια χρήση ή σε 5 διαδοχικές και ισόποσες. Κατά την εγγραφή στα βιβλία χρεώνεται ο λογαριασμός 16.10 «Έξοδα ίδρυσης –Πρώτης εγκατάστασης» και πιστώνεται ο λογαριασμός 38.00 «Ταμείο».

2.4 Η Λογιστική παρακολούθηση της σχέσεως Ο.Ε. με τους Εταίρους

Εκτός από τις εγγραφές που γίνονται για την επίτευξη του σκοπού της εταιρείας, σύμφωνα με το αντικείμενο της, υπάρχουν και πολλές που πρέπει να γίνουν για να παρακολουθήσουμε τις σχέσεις μεταξύ της εταιρείας και των συνεταίρων.

Δημιουργούνται πράξεις κατά την διάρκεια της λειτουργίας της όπως :

- Ο δανεισμός της εταιρείας από κάποιο εταίρο ή και το αντίστροφο, με βάση τους νόμιμους τόκους και εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό.
- Η ανάληψη χρημάτων από τους εταίρους, κατά την διάρκεια της λειτουργίας τα εταιρείας έναντι μελλοντικών κερδών.
- Η πληρωμή ή είσπραξη από τους εταίρους μικροποσών για τρέχουσες ανάγκες. (προσωρινού χαρακτήρα)

Πρέπει λοιπόν να δημιουργηθούν οι κατάλληλοι προσωπικοί λογαριασμοί που παρακολουθούν τις σχέσεις των εταίρων με την εταιρεία και αντίστροφα.

Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. οι παραπάνω πράξεις θα παρακολουθούνται από τον λογαριασμό 33.07 «Δοσοληπτικός λογ/σμος Εταίρων», αναλυόμενος σε τριτοβάθμιους, για κάθε ένα εταίρο. Στο λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται οι ατομικές απολήψεις των εταίρων, όταν κατά τη διάρκεια της χρήσης και κατά το ποσό που επιτρέπεται από το καταστατικό, οι εταίροι κάνουν αναλήψεις χρημάτων, έναντι μελλοντικών κερδών. Ακόμη μπορεί να γίνουν και πληρωμές εξόδων (ΔΕΗ, ΟΤΕ, κλπ) από τους εταίρους για λογαριασμό της εταιρείας ή αντίστροφα, (πληρωμές μικροποσών εξόδων των εταίρων για σύντομο χρονικό διάστημα).

Επίσης όταν δημιουργείται δανειακή σχέση ανάμεσα στην εταιρεία και σε ένα εταίρο (χορήγηση δανείου στον εταίρο από την εταιρεία) χρεώνεται ο δοσοληπτικός αυτός λογαριασμός και πιστώνεται ο λογαριασμός 38.00 «Ταμείο». Αντιθέτως, όταν δανείζεται η εταιρεία από τον εταίρο τότε χρεώνεται ο λογαριασμός 38.00 «Ταμείο» και ο λογαριασμός 65.06 «Τόκοι-Έξοδα Βραχ. Υποχρ.», με πίστωση του λογαριασμού 53.14 «Βραχυπροθ. Υποχρεώσεις προς Εταίρους».

Σημειώνεται ότι σε κάθε τροποποίηση του καταστατικού θα καθορισθεί εκ νέου η νέα αναλογία ποσοστών συμμετοχής των εταίρων στα αποτελέσματα, εκτός της περιπτώσεως που δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των συνεταίρων.

A. Αύξηση κεφαλαίου επίσης μπορεί να γίνει :

- με απορρόφηση άλλης ομόρρυθμης εταιρείας ή ατομικής επιχείρησης
- με κεφαλαιοποίηση διαφορών αναπροσαρμογής της αξίας των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού.

B. Μείωση Εταιρικού Κεφαλαίου Ο.Ε.

Όπως και στην αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της Ο.Ε., έτσι και στην μείωση, για να πραγματοποιηθεί και να είναι νόμιμη, θα πρέπει να γίνει με τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας και στη συνέχεια δημοσίευση σύμφωνα με το νόμο.

Μείωση εταιρικού κεφαλαίου της Ο.Ε. μπορεί να γίνει :

1. Όταν το κεφάλαιο της Ο.Ε. περισσεύει, κρίνεται δηλαδή μεγαλύτερο από τις ανάγκες της.
2. Όταν αποχωρήσει ένας από τους εταίρους.
3. Μείωση κεφαλαίου λόγω μεγάλων ζημιών.

2.6 Ισολογισμός – Διανομή Αποτελέσματος - Φορολογία Κερδών Ο.Ε. - Εγγραφές

Στο τέλος κάθε χρήσης, όπως κάθε επιχείρηση, έτσι και η ομόρρυθμη εταιρεία συντάσσει Απογραφή και Ισολογισμό τέλους χρήσης.

Έτσι αφού συντάξουμε πρώτα απογραφή, με βάση τους κανόνες του Κ.Β.Σ. προσαρμόζουμε τα λογιστικά υπόλοιπα των λογαριασμών με τα δεδομένα της απογραφής. Ακολουθώντας την πορεία των γενικών αρχών της λογιστικής εξάγουμε το αποτέλεσμα (Κέρδος ή Ζημιά).

Το αποτέλεσμα πρέπει να μοιρασθεί στους εταίρους (αφού παρακρατηθεί ο φόρος της εταιρείας) με βάση τα ποσοστά συμμετοχής τους, όπως αναγράφονται στο καταστατικό.

Ενδέχεται στο καταστατικό να υπάρχει διάταξη υποχρέωσης σχηματισμού Τακτικού Αποθεματικού (σχηματίζεται με ποσοστό (%) επί των κερδών, οπότε η διανομή των κερδών στους εταίρους, γίνεται αφού αφαιρεθεί το αποθεματικό από τα κέρδη. Το υπόλοιπο αυτών των κερδών μεταφέρεται στους δοσοληπτικούς λογαριασμούς «33.07» με τρίτοβάθμια ανάπτυξη.

Τα κέρδη φορολογούνται με συντελεστή που ισχύει κάθε φορά και με την επιβολή του φόρου αυτού, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση επί των κερδών αυτών των εταίρων που συμμετέχουν στις εταιρείες αυτές.

Ο συντελεστής εφαρμόζεται στα καθαρά κέρδη που απομένουν μετά την αφαίρεση από αυτά :

- α) Των κερδών τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς (τόκοι εντόκων γραμματίων Δημοσίου, τόκοι καταθέσεων κ.λ.π.)
- β) Των κερδών τα οποία προέρχονται από μερίσματα ημεδαπών Α.Ε. ή συνεταιρισμών ή κερδών αμοιβαίων κεφαλαίων ή κερδών από μερίδια Ε.Π.Ε. κ.λ.π.
- γ) Ειδικά, προκειμένου για Ο.Ε. και Ε.Ε. από τα κέρδη που απομένουν από την εφαρμογή των διατάξεων των παραπάνω περιπτώσεων (α) και (β), αφαιρείται

επιχειρηματική αμοιβή για μέχρι τρεις ομόρρυθμους εταίρους, φυσικά πρόσωπα με τα μεγαλύτερα ποσοστά στην εταιρεία.

Τονίζεται ότι η αφαίρεση από τα συνολικά κέρδη της ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εταιρείας της επιχειρηματικής αμοιβής είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα αν κάποιος από τους δικαιούχους αυτής εταιρείας δεν επιθυμεί να λάβει επιχειρηματική αμοιβή. Σε περίπτωση περισσοτέρων ομόρρυθμών εταίρων με ίσα ποσοστά συμμετοχής, οι δικαιούχοι επιχειρηματικής αμοιβής, καθορίζονται κάθε έτος, από την εταιρεία και δηλώνονται με την οικεία αρχική ετήσια εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος της.

Η επιχειρηματική αμοιβή προσδιορίζεται με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής κάθε δικαιούχου εταίρου στο 50 % των κερδών της εταιρείας, που δηλώθηκαν με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμου υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος από την Ο.Ε. ή Ε.Ε. δεν θα αναγνωρίζεται επιχειρηματική αμοιβή στους δικαιούχους εταίρους και συνεπώς τα συνολικά κέρδη των εταιρειών αυτών θα φορολογούνται στο όνομα του νομικού προσώπου της εταιρείας.

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. :

- α) μέχρι της 2 Μαρτίου αν η εταιρεία τηρεί βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.
- β) Μέχρι 15 Απριλίου, αν η εταιρεία έχει ως αντικείμενο την αντιπροσώπευση ή πρακτόρευση ασφαλιστικών εταιρειών ή τη μεσιτεία ασφαλειών ή αν αυτή συμμετέχει σε εταιρεία που τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και εφόσον η διαχειριστική περίοδος λήγει τον Νοέμβριο ή Δεκέμβριο του προηγούμενου ημερολογιακού έτους.
- γ) μέσα σε τρεισήμισι (3.5) μήνες από την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής περιόδου, αν η εταιρεία τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας.
- δ) Μέσα σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία λύσης, μετατροπής ή συγχώνευσης της εταιρείας.

Τα ποσά του φόρου, της προκαταβολής και των τυχόν τελών χαρτοσήμου που οφείλονται με βάση την δήλωση αυτή, καταβάλλονται σε 5 ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της δήλωσης (εμπρόθεσμης), η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη του επόμενου της υποβολής της δήλωσης μήνα και καθεμιά από τις υπόλοιπες τρεις, στην τελευταία εργάσιμη των αντιστοίχων μηνών.

Το οφειλόμενο Χαρτόσημο Κερδών 1 % πλέον εισφορά Ο.Γ.Α. 20 % , καταβάλλεται ολόκληρο εφάπαξ με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Ε.Ε)

3.1 Γενικά

Ο εμπορικός νόμος διακρίνει δύο είδη ετερόρρυθμων εταιριών : την απλή ετερόρρυθμη και την κατά μετοχές ετερόρρυθμη εταιρία.

Η απλή ετερόρρυθμη εντάσσεται στις προσωπικές εταιρίες, ενώ η κατά μετοχές ετερόρρυθμη στις κεφαλαιούχικες. Βασική διαφορά στις δύο μορφές εταιριών είναι ότι τα μερίδια των ετερόρρυθμων εταιριών στην κατά μετοχές ετερόρρυθμη ενσωματώνονται σε μετοχικούς τίτλους (όπως στην Ανώνυμη εταιρία) και μεταβιβάζονται ελεύθερα, ενώ τα μερίδια των ετερόρρυθμων εταιριών στην απλή ετερόρρυθμη εταιρία δεν ενσωματώνονται σε τίτλους και κατ' αρχή δεν μεταβιβάζονται ούτε εκχωρούνται.

Ο θεσμός της κατά μετοχές ετερόρρυθμης εταιρίας δεν αναπτύχθηκε στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα στην έλλειψη ειδικών διατάξεων και σχετικής νομολογίας για την λειτουργίας της.

3.2 Απλή Ετερόρρυθμη Εταιρία

3.2.1 Έννοια – Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Ε.Ε

Απλή ετερόρρυθμη εταιρία είναι εκείνη της οποίας ένας ή περισσότεροι εταίροι ευθύνονται αλληλέγγυα και απεριόριστα και ένας ή περισσότεροι ευθύνονται μέχρι το ποσό της εισφοράς τους. Από την ανάλυση του ορισμού, φαίνεται, ότι στην Ε.Ε υπάρχουν δύο κατηγορίες εταιριών, κάποιοι που ευθύνονται αλληλέγγυα και απεριόριστα και ονομάζονται ομόρρυθμοι εταίροι και κάποιοι που ευθύνονται περιορισμένα και ονομάζονται Ετερόρρυθμοι εταίροι. Έτσι, οι βασική διαφορά μεταξύ της Ομόρρυθμης και της Ετερόρρυθμης εταιρείας είναι ότι στην Ε.Ε εκτός από τους ομόρρυθμους εταίρους υπάρχουν ένας ή περισσότεροι ετερόρρυθμοι εταίροι, οι οποίοι ευθύνονται περιορισμένα έναντι των τρίτων όσο και των λοιπών εταίρων.

Με βάση την περιορισμένη ευθύνη των ετερόρρυθμων εταίρων έχουμε τα παρακάτω χαρακτηριστικά :

Α. Απαγορεύεται από το νόμο ν' αναλάβουν διαχειριστές ή εκπρόσωποι της εταιρείας. Σε αντίθετη περίπτωση θα ευθύνονται ως ομόρρυθμοι εταίροι.

Β. Απαγορεύεται το όνομα των ετερόρρυθμων εταίρων να αναφέρεται στην επωνυμία της εταιρείας. Η επωνυμία της ετερόρρυθμης εταιρείας θα αποτελείται από ένα ή περισσότερα ονόματα ομόρρυθμων εταίρων και τη ένδειξη «και ΣΙΑ» (δηλαδή και Συντρφιά), που θα καλύπτει τους υπόλοιπους εταίρους, ομόρρυθμους και ετερόρρυθμους.

Γ. Η ευθύνη του ετερόρρυθμου εταίρου εξαντλείται μέχρι το ύψος του ποσού της εισφοράς του, εν αντιθέσει με τους ομόρρυθμους εταίρους που ευθύνονται αλληλέγγυα και απεριόριστα.

Όσον αφορά τη διαδικασία σύστασης – δημοσιότητας – θεώρησης βιβλίων και τις πράξεις κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της Ετερόρρυθμης εταιρείας, ακολουθούνται τα ίδια βήματα με τα αντίστοιχα της Ομόρρυθμης εταιρείας.

3.3 Λογιστικές Εγγραφές της Ε.Ε.

Οι λογιστικές εγγραφές της Ε.Ε είναι ίδιες ακριβώς με εκείνες της Ο.Ε., με μόνη διαφορά ότι στους λογαριασμούς που ανοίγουμε στα ονόματα των συνεταίρων πρέπει να γίνει διάκριση αν πρόκειται για ομόρρυθμο ή για ετερόρρυθμο εταίρο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (Ε.Π.Ε.)

4.1 Γενικά για την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

4.1.1. Γενικά

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης ανήκει στις μικτές εταιρίες. Αποτελεί μια ενδιάμεση μορφή εταιρείας, ανάμεσα στις προσωπικές και στις κεφαλαιουχικές εταιρίες. Η Ε.Π.Ε ρυθμίζεται από το νόμο 3190/1955. Όπως φαίνεται από την ηλικία του νόμου, αποτελεί νέα μορφή εταιρείας, σε αντίθεση με την Α.Ε που εισήχθη στην Ελλάδα με τον Ν.2190/1920. Με την εισαγωγή του θεσμού της Ε.Π.Ε δίνεται η δυνατότητα σε ορισμένες επιχειρήσεις να συνδυάσουν τα πλεονεκτήματα των κεφαλαιουχικών και των προσωπικών εταιριών.

Πολλά χαρακτηριστικά στοιχεία της Ε.Π.Ε μοιάζουν με εκείνα της Ανώνυμης Εταιρείας, που αποτελεί την κατ' εξοχήν κεφαλαιουχική εταιρεία, ενώ άλλα μοιάζουν με εκείνα των Ομορρύθμων και Ετερορρύθμων, που αποτελούν τις κατ' εξοχήν προσωπικές εταιρίες.

Η Συνέλευση των εταίρων, το ποσό του κεφαλαίου που απαιτείται για τη σύσταση της, η περιορισμένη ευθύνη των μελών της εταιρείας, η πλειοψηφία του εταιρικού κεφαλαίου όσο και του όλου αριθμού των εταίρων, που απαιτείται για τη λήψη των αποφάσεων κατά τις συνελεύσεις, είναι μερικά από τα γνωρίσματά της που την κάνουν να μοιάζει με την Α.Ε.

Αντίθετα η ύπαρξη διαχειριστή ή διαχειριστών αντί Διοικητικού Συμβουλίου, η ύπαρξη στο καταστατικό συμφωνίας μεταξύ των εταίρων για παρεπόμενες παροχές, η φορολογική της μεταχείριση από το νόμο, φέρνει πιο κοντά την Ε.Π.Ε στις προσωπικές εταιρίες και στο μέγεθος μεσαίου τύπου επιχειρήσεων.

Ως πλεονέκτημα της Ε.Π.Ε μπορεί να θεωρηθούν :

- Η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων σε αντίθεση με τις προσωπικές εταιρίες
- Η ευελιξία στις αποφάσεις λόγω της ιδιομορφίας της διοίκησης

Αντιθέτως, μπορεί να θεωρηθεί ως μειονέκτημα σε σχέση με την Α.Ε, η έλλειψη εμπιστοσύνης των συναλλασσόμενων για την εκτέλεση μεγάλων έργων. Ειδικά, το ύψος του κεφαλαίου της Ε.Π.Ε μπορεί να χαρακτηριστεί ως πλεονέκτημα στην περίπτωση της ίδρυσης διότι γίνεται ευκολότερα, αλλά

μπορεί να αποτελέσει και μειονέκτημα προκειμένου να αποτελέσει εγγύηση για την εκτέλεση και ολοκλήρωση μεγάλων έργων.

4.1.2 Χαρακτηριστικά στοιχεία της Ε.Π.Ε. – Ορισμός

Στις διατάξεις του Ν. 3190/55 δεν αναφέρεται καθαρά ορισμός της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης. Από τα χαρακτηριστικά στοιχεία που πρέπει να έχει ως εταιρεία, μπορούμε να πούμε ότι Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης ονομάζεται η εμπορική εταιρεία, της οποίας οι συνέταιροι ευθύνονται μέχρι το ποσό της εισφοράς τους και το κεφάλαιο της είναι χωρισμένο σε ίσα μερίδια, τα οποία, ενώ μπορούν να μεταβιβασθούν μετά από ορισμένες διατυπώσεις, δεν μπορούν να παρασταθούν από μετοχικούς τίτλους.

Για την προσαρμογή του Νόμου «Περί Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης» προς τις διατάξεις της Δωδέκατης Οδηγίας προστέθηκε, με το Π.Δ. 279/93, το άρθρο 43^α στον Ν.3190/55, που καθιερώνει το θεσμό της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 43^α, μπορεί να συστηθεί Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης από ένα πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) ή να καταστεί μία Ε.Π.Ε μονοπρόσωπη, εάν με πράξεις «εν ζωή» ή «αιτία θανάτου» όλα τα εταιρικά μερίδια περιέλθουν σ' ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Έτσι, κύρια χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε είναι :

1. Αποτελεί νομικό πρόσωπο
2. Είναι εμπορική εταιρεία ανεξάρτητα από το σκοπό της, είναι δηλαδή εμπορική εταιρεία βάσει του Νόμου (άρθρο 3 Ν.3190/55)
3. Η ευθύνη των εταίρων της είναι περιορισμένη, όπως ακριβώς συμβαίνει με τους μετόχους στην Ανώνυμη Εταιρεία. Φυσικά μεταξύ της Α.Ε και της Ε.Π.Ε υπάρχει διαφορά που αναφέρεται στα εταιρικά μερίδια τα οποία δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές, όπως ισχύει στην Ανώνυμη Εταιρεία.
4. Η λήψη των αποφάσεων στην Γενική Συνέλευση αποτελεί ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που τονίζει τον ενδιάμεσο χαρακτήρα της Ε.Π.Ε. Για να ληφθούν αποφάσεις στην Γενική Συνέλευση, πρέπει να υπάρχει πλειοψηφία που να υπερβαίνει το μισό του συνολικού αριθμού των εταίρων, ενώ ταυτόχρονα οι πλειοψηφούντες εταίροι πρέπει να εκπροσωπούν πάνω από το μισό του εταιρικού κεφαλαίου της. Με τη θεμελιώδη αυτή διάταξη του άρθρου 13 του Ν.3190/55 φαίνεται ο διπλός χαρακτήρας της Ε.Π.Ε., γιατί για να ληφθούν αποφάσεις σε θέματα Τακτικής ή Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης που δεν τροποποιεί το καταστατικό, χρειάζεται πλειοψηφία, τόσο του κεφαλαίου (εταιρικών μεριδίων), όσο και των προσώπων (εταίρων). Έτσι, ο έταίρος που κατέχει το 80% των εταιρικών μεριδίων δεν μπορεί να αποφασίσει μόνος του επί των εταιρικών υποθέσεων, χωρίς την σύμφωνη γνώμη και του άλλου εταίρου που εκπροσωπεί το 20 % των εταιρικών μεριδίων. Δεν ισχύει το ίδιο ποσοστό πλειοψηφίας προσώπων και μεριδίων σε θέματα Καταστατικής συνέλευσης, δηλαδή σε τροποποίηση διατάξεων του καταστατικού, που απαιτείται εξαιρετική πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ εταίρων και μεριδίων.

4.2 Διοίκηση – Όργανα της Ε.Π.Ε.

4.2.1 Όργανα

Όργανα διοίκησης της εταιρείας είναι :

A) Η Συνέλευση των εταίρων και

B) Ο διαχειριστής (ένας ή περισσότεροι.)

Η Συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της Ε.Π.Ε., όπως και η Γενική Συνέλευση της Α.Ε.

Ως θέματα για τα οποία αποφασίζει και είναι η μόνη αρμόδια αναφέρονται :

1. Η τροποποίηση του καταστατικού
2. Ο διορισμός ή η ανάκληση διαχειριστών και η απαλλαγή από την ευθύνη τους.
3. Η έγκριση του Ισολογισμού και η διάθεση κερδών.
4. Η έγερση αγωγής εναντίον διαχειριστών ή ελεγκτών ή εταίρων για αξιώσεις της εταιρείας
5. Η παράταση διάρκειας της εταιρείας, η συγχώνευση ή η διάλυση και εκκαθάριση της εταιρείας, ο διορισμός και η ανάκληση των εκκαθαριστών.
6. Κάθε άλλο θέμα που ο νόμος θεωρεί αρμόδια την Συνέλευση των εταίρων, όπως π.χ. ο αποκλεισμός ενός εταίρου, η καταβολή συμπληρωματικών εισφορών που προβλέπει το καταστατικό, η τύχη της εταιρείας σε περίπτωση ζημιάς που φτάνει το 50% του κεφαλαίου, η παροχή δικαιώματος για ανταγωνισμό στους διαχειριστές.

Η συνέλευση συγκαλείται από τους διαχειριστές. Η πρόσκληση αποστέλλεται στη διεύθυνση κάθε εταίρου, που βρίσκεται σημειωμένη στο βιβλίο των εταίρων. Η επίδοση της πρόσκλησης πρέπει να γίνει τουλάχιστον 8 ημέρες πριν από την ημέρα, που θα συνεδριάσει η Συνέλευση των εταίρων. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρονται η μέρα, η ώρα και ο τόπος της συνέλευσης καθώς επίσης και τα θέματα που θα συζητηθούν.

Το άρθρο 10 παράγραφος 4 του Ν.3190/55 προβλέπει ότι, εφόσον είναι σύμφωνοι όλοι οι εταίροι, τότε μπορεί να συνέλθει η Συνέλευση χωρίς να έχει προηγηθεί η αποστολή της πρόσκλησης.

Επίσης στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ότι, αν είναι παρόντες όλοι οι εταίροι, και δεν προσβληθεί από κανέναν εταίρο αντίρρηση, τότε έγκυρα η Συνέλευση μπορεί να αποφασίζει για κάθε θέμα της αρμοδιότητά της.

Η συνέλευση της Ε.Π.Ε. διακρίνεται σε :

A) τακτική, συγκαλούμενη τουλάχιστον μία φορά το χρόνο εντός τριμήνου από την λήξη της χρήσης.

B) έκτακτη με αυξημένη πλειοψηφία για θέματα που απαιτούν τροποποίηση του καταστατικού, π.χ. αύξηση ή μείωση κεφαλαίου.

Η σύγκληση της Συνέλευσης μπορεί να γίνει και μετά από αίτηση ενός ή περισσότερων εταίρων, που εκπροσωπούν το 1/20 (5%) τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου, αφού προσδιορίσουν το αντικείμενο των θεμάτων που θέλουν να συζητήσουν. Είναι η λεγόμενη σύγκληση της Συνέλευσης από την μειοψηφία (έκτακτη συνέλευση).

Η αίτηση από την μειοψηφία υποβάλλεται στο Διαχειριστή, για σύγκληση Έκτακτης Συνέλευσης. Αν όμως ο διαχειριστής δεν συγκαλέσει την Συνέλευση

μέσα σε 20 μέρες από την επίδοση της αίτησης, τότε μπορούν να προσφύγουν στο Πρόεδρο του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας, για να συγκληθεί με απόφαση του.

Εκτός από τις δύο προηγούμενες περιπτώσεις, η συνέλευση των εταίρων συγκαλείται υποχρεωτικά : Μέσα σε τρεις μήνες από την λήξη της διαχειριστικής χρήσης, για να εγκρίνει τον Ισολογισμό, να αποφασίσει για την διανομή των κερδών και να απαλλάξει τους διαχειριστές από τις ευθύνες τους. Δηλαδή μια Ε.Π.Ε. που η χρήση της λήγει την 31^η Δεκεμβρίου πρέπει να συγκαλέσει τη συνέλευση των εταίρων της εντός τριμήνου, δηλαδή μέχρι την 31^η Μαρτίου του επόμενου χρόνου. Η Συνέλευση αυτή ονομάζεται Τακτική Γενική Συνέλευση των Εταίρων.

4.2.2 Λήψη αποφάσεων

Οι αποφάσεις της Συνέλευσης των Εταίρων λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία εταίρων και μεριδίων. Δηλαδή για να ληφθεί κάποια απόφαση χρειάζεται πλειοψηφία μεγαλύτερη από το μισό του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν περισσότερο από το μισό του εταιρικού κεφαλαίου. Έτσι, ο έταιρος που κρατάει τα εννέα από τα δέκα εταιρικά μιας Ε.Π.Ε., δεν μπορεί να αποφασίσει μόνος του χωρίς και τη συγκατάθεση του άλλου εταίρου, γιατί ενώ κατέχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου, δεν κατέχει και την πλειοψηφία των εταίρων (μεριδίων).

Η παραπάνω πλειοψηφία απαιτείται για θέματα Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, ή έκτακτης Μη Τροποποιητικής του Καταστατικού. Για θέματα όμως Καταστατικής Συνέλευσης, όταν δηλαδή η Συνέλευση συνέρχεται για να αποφασίσει για θέματα τροποποίησης του καταστατικού, τότε απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία τουλάχιστον των $\frac{3}{4}$ του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα $\frac{3}{4}$ του όλου αριθμού του εταιρικού κεφαλαίου.

Υπάρχουν όμως θέματα που για να αποφασίσει η Συνέλευση πρέπει να υπάρχει ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων.

Τέτοια θέματα είναι τα ακόλουθα :

A) Η μεταβολή της εθνικότητας της εταιρείας.

B) Η επαύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων ή της ευθύνης αυτών, καθώς και η μείωση των δικαιωμάτων που τους παρέχει το καταστατικό.

Οι αποφάσεις όλων των Συνελεύσεων, πρέπει να καταχωρούνται, με ευθύνη του διαχειριστή, στο βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων.

Κάθε έταιρος αλλά και ο διαχειριστής έχει δικαίωμα να προσβάλει την απόφαση της Συνέλευσης, όταν είναι παράνομη ή αντίθετη με το καταστατικό. Η προσβολή γίνεται με αγωγή στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας, μέσα σε τρεις μήνες από τη λήψη της απόφασης.

4.2.3 Διαχείριση και εκπροσώπηση της Ε.Π.Ε.

Στο θέμα της Διαχείρισης, ο Ν.3190/55 ακολουθεί τις διατάξεις που αναφέρονται στις προσωπικές εταιρείες. Έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 16, αν δεν υπάρχει διαφορετική συμφωνία, η διαχείριση και η εκπροσώπηση των εταιρικών υποθέσεων ανήκει στους εταίρους και μάλιστα σε όλους. Δηλαδή, αν δεν γίνει διορισμός ενός ή περισσότερων

διαχειριστών με το καταστατικό ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, τότε η διαχείριση και η εκπροσώπηση της Ε.Π.Ε γίνεται συλλογικά από όλους τους εταίρους και οι αποφάσεις τους είναι έγκυρες μόνο όταν υπάρχει ομοφωνία.

Επειδή το θέμα της διαχείρισης είναι από τα πιο σοβαρά, πρέπει το καταστατικό να αναφέρει με κάθε λεπτομέρεια, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των διαχειριστών. Διαχειριστές στην Ε.Π.Ε. διορίζονται όχι μόνο οι εταίροι αλλά και τρίτα πρόσωπα, δηλαδή μη εταίροι.

Απαγορεύεται να διορισθούν διαχειριστές ή να είναι εταίροι στην Ε.Π.Ε. δημόσιοι υπάλληλοι. Η ίδια απαγόρευση υπάρχει και για τους τακτικούς ή έκτακτους καθηγητές Πανεπιστημίου. Ανάκληση του διαχειριστή γίνεται οποτεδήποτε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων. Αν όμως η διαχείριση έχει ανατεθεί με το καταστατικό σε εταίρο για ορισμένο χρόνο, τότε για να είναι έγκυρη η ανάκληση απαιτούνται :

A) Η ύπαρξη σπουδαίου λόγου π.χ. βαρεία παράβαση καθηκόντων ή ανικανότητα, που να δικαιολογεί την ανάκληση για τακτική διαχείριση.

B) Απόφαση της καταστατικής Συνέλευσης των εταίρων, και

Γ) Απόφαση του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας.

Το άρθρο 20 του Ν.3190/55 απαγορεύει στο διαχειριστή να ενεργεί για λογαριασμό του άλλες πράξεις που περιλαμβάνονται στο σκοπό της εταιρίας (ανταγωνισμός), ή να είναι εταίρος σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή σε άλλη Ε.Π.Ε. που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό. Μπορεί όμως η Συνέλευση των εταίρων με ομόφωνη απόφαση, να επιτρέψουν στο διαχειριστή τις παραπάνω πράξεις.

4.3 Τηρούμενα Βιβλία από την Ε.Π.Ε.

4.3.1 Γενικά περί Βιβλίων

Η Ε.Π.Ε. όπως και η Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 4 του Π.Δ 186/92 «Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων», εντάσσεται από την ίδρυση της την Τρίτη (Γ') κατηγορία βιβλίου.

Σύμφωνα με το άρθρο § 1 του ίδιου νόμου, Ε.Π.Ε. πρέπει να τηρεί τα λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο, με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, αρκεί να είναι σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές αρχές της λογιστικής.

Επίσης σύμφωνα με την § 2 του άρθρου 7, ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας βιβλίων, εφαρμόζει υποχρεωτικά το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Π.Δ.Ω1123/1980) Φ.Ε.Κ. Α' 283), μόνο ως προς την δομή, την ονοματολογία και το περιεχόμενο των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων λογαριασμών και των υπογραμμισμένων τριτοβάθμιων. Τα βασικά λογιστικά βιβλία που πρέπει να τηρεί, είναι τα παρακάτω :

A) Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών

B) Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο

Γ) Γενικό Καθολικό

Δ) Αναλυτικά Καθολικό

E) Βιβλίο Γραμματίων Εισπρακτέων και Πληρωτέων

Στ) Αναλυτικά Ημερολόγια (όταν εφαρμόζει συγκεντρωτικό σύστημα εγγραφών)

Z) Μητρώο Παγίων

Εκτός από τα βιβλία που υποχρεωτικά η Ε.Π.Ε. πρέπει να τηρεί, για την καταχώρηση των λογιστικών της πράξεων, πρέπει επίσης να τηρεί και τα παρακάτω

μη λογιστικά βιβλία : α) Βιβλίο Εταίρων, που καταχωρείται το ονοματεπώνυμο, η ιθαγένεια, η κατοικία, οι εισφορές των εταίρων καθώς και κάθε μεταβολή. Β) Βιβλία Πρακτικών Συνελεύσεων, που καταχωρούνται οι αποφάσεις που παίρνουν οι εταίροι στις συνελεύσεις τους. Γ) Βιβλίο Πρακτικών Διαχείρισης, που καταχωρούνται οι αποφάσεις των διαχειριστών της Εταιρείας.

Εκτός από τα αναλυτικά καθολικά όλα τα παραπάνω βιβλία πρέπει να είναι θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Για την θεώρηση των βιβλίων της Ε.Π.Ε., χρειάζεται να κατατεθούν στην Δ.Ο.Υ. τα ίδια δικαιολογητικά όπως και στην Ο.Ε. (σελίδα 26), π.χ. θεωρημένο καταστατικό, δήλωση έναρξης, φορολογικές ενημερότητες, μισθωτήριο, άδεια οποιασδήποτε αρχής, βεβαίωση ασφαλιστικής κάλυψης, βεβαίωση από επιμελητήριο, αντίγραφο καταβολής φόρου κεφαλαίου, καταβολή χαρτοσήμου έναρξης για την Ε.Π.Ε. και επιπλέον το Τροπλότυπο Τ.Α.Π.Ε.Τ. για τη δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. της ανακοίνωσης για τη σύσταση της Ε.Π.Ε.

4.4 Σύσταση – Δημοσιότητα της Ε.Π.Ε.

4.4.1 Σύσταση της Ε.Π.Ε.

Για τη σύσταση της Ε.Π.Ε. απαιτείται καταστατικό έγγραφο από δύο τουλάχιστον φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τους ιδρυτές της εταιρείας.

Το καταστατικό καταρτίζεται από συμβολαιογράφο και βάσει του άρθρου 6 του Ν.3190/55 πρέπει υποχρεωτικά να περιέχει :

1. Το όνομα, το επώνυμο και το επάγγελμα των εταίρων, την κατοικία και την ιθαγένεια αυτών.
2. Την εταιρική επωνυμία, που σχηματίζεται είτε από όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων ή από συνδιασμό και των δύο. Απαραίτητη προϋπόθεση να περιέχονται στην επωνυμία ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης».
3. Την έδρα της εταιρείας.
4. Το σκοπό της εταιρείας.
5. Το κεφάλαιο της εταιρείας, τη μερίδα συμμετοχής και τα εταιρικά μερίδια, καθώς και τη βεβαίωση των ιδρυτών για την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου.
6. Σε περίπτωση εισφορών σε είδος, το αντικείμενο των εισφορών, την αποτίμησή τους, το όνομα του εταίρου που εισφέρει σε είδος και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος.
7. Τη διάρκεια της εταιρείας.

Οι διαταξεις αυτές είναι υποχρεωτικές και περιλαμβάνονται σε όλα τα καταστατικά έγγραφα των Ε.Π.Ε. Μπορεί όμως να περιλαμβάνονται και διατάξεις, που ενώ είναι προαιρετικές, από την στιγμή που θα συμπεριληφθούν στο καταστατικό θα είναι ισχυρές και υποχρεωτικές για όλους τους εταίρους.

Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένες συμφωνίες που πρέπει να συμπεριληφθούν στο καταστατικό :

1. Συμφωνίες μεταξύ των εταίρων για συμπληρωματικές εισφορές.

2. Συμφωνίες για άλλες παρεπόμενες παροχές, που δεν αποτελούν εισφορές σε χρήμα ή σε είδος. Οι παρεπόμενες παροχές μπορεί να συνίστανται σε παροχή προσωπικής εργασίας, παροχή χρήσεως ακινήτου, παροχή δανείου, μίσθωση ορισμένων πραγμάτων προς την εταιρεία, υποχρέωση των διαχειριστών να μην ενεργούν για δικό τους λογαριασμό, πράξεις παρόμοιες με το σκοπό της εταιρείας. Οι παρεπόμενες παροχές μπορεί να παρέχονται στην εταιρεία με ή χωρίς αντάλλαγμα ή αμοιβή. Οι παρεπόμενες παροχές δεν έχουν καμία σχέση με τις εισφορές σε είδος, που εμφανίζονται στον Ισολογισμό της εταιρείας και αποτελούν τμήμα εταιρικού κεφαλαίου, εφόσον εκτιμηθούν από την αρμόδια επιτροπή του άρθρου 9 του Υπουργείου Εμπορίου.
3. Συμφωνίες για απαγόρευση του ανταγωνισμού στους εταίρους.
4. Συμφωνίες για απαγόρευση ή μη της μεταβίβασης του εταιρικού μεριδίου, υπό ορισμένες προϋποθέσεις.
5. Συμφωνίες για λύση της εταιρείας για λόγους που δεν προβλέπονται από το νόμο.
6. Τέλος μπορεί να συμπεριλαμβάνονται και διατάξεις για τον έλεγχο της διαχείρισεως.

4.4.2 Δημοσιότητα της Ε.Π.Ε.

Η Ε.Π.Ε. αποκτά νομική προσωπικότητα εφόσον συντελεσθούν οι διατυπώσεις περί δημοσιότητας της Εταιρείας.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 3190/55 η σύσταση της Ε.Π.Ε. συντελείται:

1. Με την κατάθεση αντιγράφου της εταιρικής σύμβασης είτε από κάποιον εταίρο ή από το διαχειριστή, είτε υποχρεωτικά από το συμβολαιογράφο που συνέταξε το καταστατικό, εντός μηνός από την ημερομηνία της κατάρτισής του, στο Γραμματέα του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας και την καταχώρηση του καταστατικού στο ειδικό βιβλίο.
2. Με την δημοσίευση στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Δελτίο Ανώνυμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης) περίληψης του καταστατικού της.

Όσον αφορά τη δημοσιότητα, στην Ε.Π.Ε ισχύουν ότι ισχύει και στην Ανώνυμη Εταιρεία, δηλαδή στο τεύχος Α.Ε και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως δημοσιεύονται, εκτός από την ιδρυτική πράξη και όλες οι άλλες πράξεις που ο νόμος επιβάλλει την δημοσιότητα τους.

Έτσι, δημοσιεύεται κάθε πράξη τροποποίησης του καταστατικού της καθώς και οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (Ισολογισμός, Αποτελέσματα χρήσεως, Πίνακας διανομής κερδών, εκτός από το προσάρτημα).

4.5 Εταιρικό Κεφάλαιο, Εταιρικά Μέρηδια, Εταιρική Μεριδα

4.5.1 Γενικά

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3190/55 το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 18.000 ευρώ. Το εταιρικό κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. καταβάλλεται ολόκληρο κατά την ίδρυση της εταιρείας. Μπορεί να καταβληθεί σε χρήμα ή είδος. Σε κάθε περίπτωση όμως η καταβολή σε μετρητά δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 9.000 ευρώ, δηλαδή το 50% του ελάχιστου ποσού που απαιτείται για την σύσταση της Ε.Π.Ε.

Η καταβολή του μισού τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου σε μετρητά αναφέρεται στο ελάχιστο υποχρεωτικό όριο των 9.000 ευρώ. Άρα Ε.Π.Ε. που έχει κεφάλαιο 20.000 ευρώ πρέπει το ποσό των 9.000 ευρώ να καταβληθεί σε μετρητά, ενώ το υπόλοιπο των 11.000 ευρώ μπορεί να προέρχεται από εισφορές σε είδος.

Στην περίπτωση που υπάρχουν εισφορές σε είδος, ο νόμος επιβάλλει την υποχρεωτική τους εκτίμηση από την αρμόδια επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2190.

Με το άρθρο 4 § 2 εισάγονται δύο έννοιες που αναφέρονται στην Ε.Π.Ε. Η πρώτη αφορά την έννοια της εταιρικής μερίδας, με την οποία δηλώνεται το προσωπικό στοιχείο, και η δεύτερη την έννοια του εταιρικού μεριδίου, με την οποία δηλώνεται το κεφαλαιουχικό στοιχείο της συμμετοχής στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.

Κάθε εταίρος συμμετέχει στην εταιρεία με μία μόνο μερίδα συμμετοχής, το ποσόν της οποίας δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ποσού των 30 ευρώ ή πολλαπλάσιο του ποσού αυτού.

Η μερίδα συμμετοχής του κάθε εταίρου αποτελείται από ένα ή περισσότερα εταιρικά μερίδια. Ανεξάρτητα από τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που έχει ο κάθε εταίρος, αυτός έχει μία μόνο μερίδα συμμετοχής.

Άρα ο αριθμός των μεριδίων συμμετοχής συμπίπτει με τον αριθμό των εταίρων, και όταν ακόμη οι εισφορές των εταίρων δεν είναι ίσες.

4.7 Αύξηση – Μείωση Εταιρικού Κεφαλαίου της Ε.Π.Ε.

4.7.1 Αύξηση Εταιρικού Κεφαλαίου

Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνει μόνο με τροποποίηση του καταστατικού της, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων και αφού ακολουθήσουν όλες οι διατυπώσεις περί δημοσιότητας.

Η ανάληψη του νέου κεφαλαίου γίνεται είτε από τους ίδιους τους εταίρους είτε από τρίτους, με έγγραφη δήλωση τους προς την εταιρεία, εντός 20 ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης περί αύξησης του κεφαλαίου.

Εκτός από αντίθετη διάταξη στο καταστατικό, κάθε εταίρος έχει δικαίωμα προτίμησης στην ανάληψη των νέων εταιρικών μεριδίων κατ' αναλογία της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο.

Εντός 10 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας για την ανάληψη του νέου κεφαλαίου (των 20 ημερών), πρέπει να καταρτιθεί συμβολαιογραφικό έγγραφο μεταξύ των διαχειριστών και των εταίρων που ανέλαβαν τα εταιρικά μερίδια.

Όπως και στη σύσταση, έτσι και στην αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, οι εταίροι είναι υποχρεωμένοι σε ολοσχερή καταβολή του ποσού της αύξησης σε χρήμα ή σε είδος. Φυσικά δεν θα καταβληθούν μετρητά στην περίπτωση αύξησης κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικού ή κερδών, καθώς και αναπροσαρμογής της αξίας των περιουσιακών της στοιχείων. Η εξόφληση των αναληφθέντων μεριδίων δεν μπορεί να γίνει με συμψηφισμό χρεών.

Αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνει με τους εξής τρόπους :

1. Με έκδοση νέων εταιρικών μεριδίων.
2. Με αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλιών εταιρικών μεριδίων.
3. Με συγχώνευση και απορρόφηση άλλης εταιρείας.
4. Με κεφαλαιοποίηση αποθεματικού ή κερδών.
5. Με κεφαλαιοποίηση της υπεραξίας, που προκύπτει μετά από αναπροσαρμογή της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Οι εγγραφές αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου είναι αντίστοιχες με τις εγγραφές σύστασης της Ε.Π.Ε.

4.7.2 Μείωση Εταιρικού Κεφαλαίου της Ε.Π.Ε.

Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. μπορεί να είναι :

A) Υποχρεωτική και

B) Προαιρετική

Υποχρεωτική είναι η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε., όταν προβλέπεται από το νόμο όπως α) όταν αποχωρήσει κάποιος από τους εταίρους, β) όταν αποκλεισθεί κάποιος από τους εταίρους της Ε.Π.Ε., και γ) όταν χαθεί το ½ του εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε., όχι όμως κάτω από το ελάχιστο όριο των 18.000 ευρώ.

Προαιρετική είναι η μείωση που γίνεται στο εταιρικό κεφάλαιο της Ε.Π.Ε., μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Εταίρων, αλλά χωρίς την επιταγή του νόμου όπως : α) όταν το κεφάλαιο είναι δυσανάλογο με τις ανάγκες της εταιρείας και β) όταν υπάρχουν ζημιές και οι εταίροι θέλουν να τις καλύψουν.

Με οποιονδήποτε τρόπο και να αποφασισθεί η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε., σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται το εταιρικό της κεφάλαιο να μειωθεί κάτω από το ελάχιστο όριο των 18.000 ευρώ.

Το ίδιο ισχύει και με την ελάχιστη τιμή (30ευρώ) του εταιρικού μεριδίου.

4.8 Συμπληρωματικές Εισφορές εταίρων

4.8.1 Γενικά

Στο καταστατικό της Ε.Π.Ε. μπορεί να συμπεριληφθεί διάταξη, που να αναφέρεται στην καταβολή συμπληρωματικών εισφορών των εταίρων. Οι συμπληρωματικές εισφορές επιτρέπεται να γίνουν μόνο για κάλυψη ζημιών, που είναι βεβαιωμένες στον ισολογισμό που συντάχθηκε από την εταιρεία. Συγκεκριμένα για τις συμπληρωματικές εισφορές ισχύουν τα παρακάτω :

1. Για να καταβληθούν πρέπει να υπάρχει απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων, εφόσον όμως προβλέπεται σχετική διάταξη στο καταστατικό της εταιρείας.

2. Για να ληφθεί απόφαση χρειάζεται πλειοψηφία τουλάχιστον των $\frac{3}{4}$ των εταίρων που εκπροσωπούν τα $\frac{3}{4}$ του εταιρικού κεφαλαίου.
3. Οι συμπληρωματικές εισφορές καταβάλλονται από όλους τους εταίρους υποχρεωτικά και ανάλογα με τη συμμετοχή του κάθε εταίρου στο εταιρικό κεφάλαιο.
4. Η καταβολή πρέπει να γίνει μέσα σε ένα μήνα από την έγγραφη ειδοποίηση που θα κάνει η εταιρεία στον κάθε εταίρο.
5. Απαγορεύεται ο συμψηφισμός απαιτήσεων που μπορεί να έχει κάποιος εταίρος από την εταιρεία.

Στην περίπτωση της μη καταβολής από κάποιο εταίρο της αναλογίας του στη συμπληρωματική εισφορά των εταίρων, τότε, με σχετική απόφαση του Προέδρου Πρωτοδικών, διατάσσεται ο αποκλεισμός του και η αποβολή του από την εταιρεία, ενώ εκποιείται το εταιρικό του μερίδιο. Το άρθρο 37 του Ν. 3190/55 ορίζει την διαδικασία εκποίησης και τις σχέσεις του αποκλεισμένου εταίρου προς την εταιρεία, καθώς και του νέου εταίρου που παίρνει τη θέση του αποκλεισμένου.

Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο γίνεται πώληση, για λογαριασμό του αποκλεισμένου εταίρου, του εταιρικού του μεριδίου. Ο νέος εταίρος που αποκτά το εταιρικό μερίδιο, δεν υποχρεούται σε καταβολή συμπληρωματικής εισφοράς, γιατί η υποχρέωση αφορά τον αποκλεισθέντα εταίρο, που ευθύνεται έναντι της εταιρείας και για οποιαδήποτε διαφορά προκύψει από την πώληση του εταιρικού μεριδίου.

Στην περίπτωση εξόδου ενός εταίρου λόγω αποκλεισμού του και εκποίησης του εταιρικού του μεριδίου, και εισόδου νέου στη θέση του πρέπει να γίνει τροποποίηση του καταστατικού και να ακολουθηθεί ολόκληρη η διαδικασία δημοσιότητας, δηλαδή Πρωτοδικείου – Εφημερίδα της Κυβέρνησης – κοινοποίηση στην Εφορία.

4.9 Δανειακές σχέσεις της εταιρείας με τους εταίρους της

Η δανειοδότηση της Ε.Π.Ε. από τους εταίρους της είναι συνήθης. Πολλές φορές επιβάλλεται ως υποχρέωση από το καταστατικό, ως παρεπόμενη παροχή. Επομένως τα δάνεια των εταίρων προς την εταιρεία δεν απαγορεύονται. Ο νόμος απαγορεύει στην εταιρεία να παραχωρεί στους εταίρους της, εμπράγματα ασφαλεία για τα δάνεια που της παραχώρησαν. Απαγορεύεται η σύσταση υποθήκης, η εγγραφή προσημείωσης και το ενέχυρο σε αγαθά της εταιρείας. Εάν παρά την απαγόρευση συσταθούν, τότε είναι άκυρα. Η διάταξη αποβλέπει στην προστασία των τρίτων (δανειστών), αφού υπάρχει κίνδυνος, με την προνομιακή ικανοποίηση των δανειστών εταίρων, να γίνει καταδολίευσή τους.

Επίσης, όταν η εταιρεία εξοφλεί τα δάνεια που πήρε από τους εταίρους της, πρέπει με την περιουσία που της απομένει, να καλύπτει τις υποχρεώσεις της προς τους τρίτους (δανειστές της). Διαφορετικά ο νόμος απαγορεύει τη μερική ή ολική εξόφληση του δανείου και τη θεωρεί ως μη γενομένη.

Στην περίπτωση λύσης της εταιρείας, οι απαιτήσεις των εταίρων για δάνεια προς αυτήν, ικανοποιούνται μετά την εξόφληση όλων των άλλων υποχρεώσεων της εταιρείας.

Από λογιστικής πλευράς, οι σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των εταίρων και της εταιρείας παρακολουθούνται όπως και στην Ομόρρυθμη εταιρεία από τους

λογαριασμούς (33.07) «Δοσοληπτικοί Λογαριασμοί Εταίρων», (33.08) «Δοσοληπτικοί Λογαριασμοί Διαχειριστών» και (53.14) «Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς Εταίρους.»

4.10 Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις – Διανομή Κερδών – Φορολογία της Ε.Π.Ε.

4.10.1 Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε. είναι υποχρεωμένοι να συντάξουν απογραφή όλων των περιουσιακών στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της εταιρείας.

Η απογραφή περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή όλων των περιουσιακών στοιχείων, καταμέτρηση, αποτίμηση και καταγραφή αυτών στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών της εταιρείας.

Με βάση την απογραφή αυτή καταρτίζονται από τους Διαχειριστές της εταιρείας οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, όπως ακριβώς και στην Ανώνυμη Εταιρεία. Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον Ισολογισμό τέλους χρήσεως, το λογαριασμό Αποτελέσματα χρήσεως, τον Πίνακα Διανομής των Αποτελεσμάτων και το προσάρτημα.

Ο Ισολογισμός και οι άλλες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα υποδείγματα του Ε.Γ.Λ.Σ. και πρέπει να εγκριθούν από την Γενική Συνέλευση των εταίρων, που πρέπει να συνέλθει μέσα σε 3 μήνες από την λήξη της διαχειριστικής χρήσης.

Ο Ισολογισμός, ο λογαριασμός Αποτελέσματα Χρήσεως και ο Πίνακας Διανομής των κερδών πρέπει να δημοσιευθούν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε.), σε μία οικονομική και σε μία πολιτική εφημερίδα της έδρας της εταιρείας, 20 ημέρες πριν από την ημέρα της σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων.

4.10.2 Διανομή των Κερδών

Η διανομή των καθαρών κερδών γίνεται σύμφωνα με την κρίση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων και φυσικά σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού της εταιρείας.

Από τα κέρδη που πραγματοποιούνται αφαιρείται τουλάχιστον το 1/20 (5 %) των καθαρών κερδών για σχηματισμό Τακτικού Αποθεματικού. Η αφαίρεση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, όταν το Τακτικό Αποθεματικό φθάσει το 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου.

Τα υπόλοιπα κέρδη μοιράζονται στους εταίρους, ανάλογα με την συμμετοχή τους στο κεφάλαιο, εκτός εάν στο καταστατικό προβλέπεται διαφορετικός τρόπος διανομής.

4.10.3 Τρόπος Φορολογίας Ε.Π.Ε.

Ο συντελεστής φορολογίας των κερδών της Ε.Π.Ε. είναι 35%. Ειδικότερα για την Ε.Π.Ε., ο συντελεστής 35% εφαρμόζεται στα καθαρά κέρδη που απομένουν μετά την αφαίρεση επιχειρηματικής αμοιβής για φυσικά πρόσωπα διαχειριστές εταίρους (μέχρι τρεις), οι οποίοι συμμετέχουν στην εταιρεία με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής. Όταν οι διαχειριστές εταίροι είναι περισσότεροι από τρεις και διαθέτουν ίσα ποσοστά συμμετοχής, οι δικαιούχοι επιχειρηματικής αμοιβής καθορίζονται από την εταιρεία και δηλώνονται με την αρχική ετήσια εμπρόθεσμη δήλωση της εταιρείας.

Η επιχειρηματική αυτή αμοιβή θεωρείται ότι λαμβάνεται από το μισό των συνολικών καθαρών κερδών της εταιρείας που δηλώνονται. Όταν ο διαχειριστής συμμετέχει σε περισσότερες από μία Ε.Π.Ε. ή σε άλλες προσωπικές εταιρείες ως ομόρρυθμος εταίρος, δικαιούται επιχειρηματική αμοιβή από μία από αυτές, σύμφωνα με την επιλογή του.

Με την επιβολή του φόρου στο όνομα του νομικού προσώπου της Ε.Π.Ε., εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για τα κέρδη αυτά των εταίρων που συμμετέχουν στην εταιρεία, ενώ το ποσό της επιχειρηματικής αμοιβής φορολογείται στο όνομα των δικαιούχων διαχειριστών εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Α.Ε.

5.1 Έννοια και χαρακτηριστικά της Α.Ε.

5.1.1 Γενικά

Την πιο σημαντική μορφή εταιρικής επιχείρησης αποτελεί η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.). Είναι αδύνατον να υπάρξει Α.Ε. χωρίς κεφάλαιο. Είναι η πιο κλασική κεφαλαιουχική εταιρεία, που ως νομικό πρόσωπο, η προσωπικότητα της είναι εντελώς ανεπηρέαστη από την προσωπικότητα των εταίρων που λέγονται μέτοχοι. Το κεφάλαιο της Ανώνυμης Εταιρείας διαιρείται σε πολλά ισόποσα μερίδια ονομαζόμενα μετοχές. Το κατώτατο όριο κεφαλαίου της Α.Ε. ορίζεται σε εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, που πρέπει να καταβληθεί ολόκληρο και πλήρως κατά τη σύσταση της εταιρείας. Η ρύθμιση της Α.Ε. γίνεται από το κωδικοποιημένο νόμο 2190 όπως ισχύει με τις τροποποιήσεις και συμπληρώσεις από τους άλλους νόμους και τα νομοθετικά διατάγματα.

Ως βασικά χαρακτηριστικά της Α.Ε. μπορεί να αναφερθούν :

- Α) Είναι εκ του νόμου εμπορική εταιρεία ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορικός.
- Β) Η διαίρεση του κεφαλαίου της Α.Ε., σε ίσα μερίδια, τις μετοχές, που είναι αξιόγραφα, μεταβιβαζόμενες εύκολα. Αν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, μεταβιβάζονται μέσω του χρηματιστηρίου, εαν δεν είναι εισηγμένες με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό έγγραφο, θεωρημένο από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.
- Γ) Απαιτείται δημοσιότητα, τόσο κατά τη σύσταση, όσο και κατά τη διάρκεια ζωής της Α.Ε. (αυξήσεις – μειώσεις κεφαλαίων), με συμβολαιογραφικό έγγραφο, έγκριση Νομαρχίας του καταστατικού και δημοσίευση στο φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.
- Δ) Η ευθύνη των μετόχων της Α.Ε., είναι περιορισμένη μέχρι το ποσό της εισφοράς τους, χωρίς την προσωπική τους περιουσία.
- Ε) Κυρίαρχο στοιχείο στη λήψη αποφάσεων, αποτελεί η κατά πλειοψηφία απόφαση. Έτσι, τόσο στην Γενική Συνέλευση, όπου έχουν δικαίωμα να παραστούν όλοι οι μέτοχοι, με βάση κάποιες διαδικασίες, όσο και στο Διοικητικό Συμβούλιο, οι αποφάσεις παίρνονται με βάση την αρχή της πλειοψηφίας.
- Στ) Το ύψος του ελάχιστου κεφαλαίου που απαιτείται είναι 60.000 ευρώ κατά τη σύσταση που μπορεί να είναι και μεγαλύτερο.
- Ζ) Έχει πολύ μεγαλύτερη διάρκεια ζωής από τις Ο.Ε. και Ε.Ε.
- Η) Έχει περισσότερα πλεονεκτήματα, λόγω του ύψους του κεφαλαίου της, αντιμετωπίζεται διαφορετικά από τις τράπεζες, τις αρχές και την αγορά γενικότερα.

Ο τύπος της είναι προϋπόθεση για κάποιες χρηματοδοτήσεις επενδύσεων. Ακόμη εμπνέει εμπιστοσύνη στους συναλλασόμενους με αυτήν (πελάτες, προμηθευτές κ.τ.λ.), επιπροσθέτως δε, έχει και κάποια φορολογικά πλεονεκτήματα.

5.2 Σύσταση – Δημοσιότητα – Όργανα Διοίκησης – Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

5.2.1. Σύσταση – Δημοσιότητα

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της § 1 του Ν. 2190/20 "Περί Ανωνύμων Εταιρειών", ο Υπουργός Εμπορίου υποχρεούται να προκαλέσει την απόφαση για σύσταση Α.Ε., καθώς και την έγγραφη του καταστατικού της, εφόσον είναι δημόσιο έγγραφο.

- Πρακτικότερα ένα αντίγραφο του συμβολαίου (σύμβαση καταρτιζόμενη από δύο τουλάχιστον ιδρυτές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα), υποβάλλεται για έγγραφη στην αρμόδια νομαρχία της έδρας της Α.Ε., όπου έχει εξουσιοδοτηθεί ο νομάρχης από τον Υπουργό Εμπορίου για την χορήγηση της άδειας συστάσεως.

Βάσει του άρθρου 2 του Ν. 2190/20 το περιεχόμενο του καταστατικού πρέπει να περιέχει διατάξεις :

1. Α) Για την εταιρική επωνυμία και το σκοπό της εταιρείας.

Β) Για την έδρα της εταιρείας

Γ) Για τη διάρκεια της

Δ) Για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου

Ε) Για το είδος των μετοχών καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την εκδόση τους.

ΣΤ) Για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας, εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών

Ζ) Για τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανωνύμων σε ονομαστικές

Η) Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Θ) Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.

Ι) Για τους ελεγκτές

ΙΑ) Για τα δικαιώματα των μετόχων

ΙΒ) Για τον ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών

ΙΓ) Για τη λύση της εταιρείας και την εκκαθάριση της περιουσίας της.

2. Το καταστατικό της Ανώνυμης Εταιρείας πρέπει να αναφέρει επίσης:

Α) Τα ατομικά στοιχεία, των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό.

Β) το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή.

Στο καταστατικό μπορεί να συμπεριληφθούν διατάξεις οι οποίες διασφαλίζουν καλύτερα την διαχείριση, λειτουργία, διοίκηση και έλεγχο της Α.Ε., αρκεί να μην αντιβαίνουν τον νόμο και να μην είναι αντίθετες με άλλες γενικότερα διατάξεις.

- Εντός δεκαπενθημέρου από την υπογραφή των συμβολαιογραφικών εγγράφων, οι ιδρυτές αποδίδουν στην οικεία Δ.Ο.Υ. 1% φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου. Το διπλότυπο προσκομίζεται στη Νομαρχία, Διεύθυνση Ανωνύμων Εταιρειών.
- Το αρχικό συμβόλαιο της Α.Ε. προσκομίζεται για θεώρηση στο οικείο επιμελητήριο, για τη βεβαίωση της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου της Α.Ε.
- Αφού εγκριθεί το καταστατικό από το Νομάρχη και πάρει άδεια λειτουργίας η Α.Ε., εγγράφεται η εταιρεία, σε ειδικό Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Αυτό αποτελείται από το βιβλίο μητρώου ανωνύμων εταιρειών, το φάκελο της εταιρείας, τη μερίδα κάθε εταιρείας και το ευρετήριο των εταιρών (1ο στάδιο δημοσιότητας).

- Με έξοδα της εταιρείας η αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας στέλνει το καταστατικό και την συστατική πράξη του Μητρώου της Α.Ε., για δημοσίευση στο Εθνικό Τυπογραφείο, στο Φ.Ε.Κ. τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. (2^ο στάδιο δημοσιότητας).

Με τον τρόπο αυτό της δημοσιότητας επιτυγχάνεται η διαδικασία σύστασης και ίδρυσης της Ανώνυμης Εταιρείας. Η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της διοικητικής απόφασης για την σύσταση της εταιρείας και την έγκριση του καταστατικού της. (άρθρο 7β, παραγράφος 10, Ν. 2190/20). Πράξεις και στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, αναφέρονται στο άρθρο 7 § 1 του Ν. 2190/20 και είναι τα πιο κάτω :

Α) Οι αποφάσεις της Διοίκησης για την σύσταση της Α.Ε., καθώς και το καταστατικό που εγκρίθηκε.
 Β) Οι αποφάσεις της Διοίκησης για την έγκριση της τροποποίησης ή της κωδικοποίησης καταστατικών Α.Ε., καθώς και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις τροποποιήσεις που έγιναν.
 Γ) Ο διορισμός και ή για οποιοδήποτε λόγο παύση με τα στοιχεία ταυτότητας των προσώπων που :

- Ασκούν την διαχείριση της εταιρείας
- Έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή μεμονωμένα
- Είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο

Δ) Η απόφαση ανάκλησης της άδειας σύστασης και έγκρισης του καταστατικού της εταιρείας.
 Ε) Κάθε απόφαση για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας. Στην απόφαση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να αναγράφεται το νέο κεφάλαιο, ο αριθμός και το είδος των μετοχών που εκδίδονται, η ονομαστική τους αξία και γενικά οι όροι έκδοσης τους, καθώς και ο συνολικός αριθμός των μετοχών της εταιρείας.
 ΣΤ) Το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου με το οποίο πιστοποιείται η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, είτε κατά τη σύσταση της εταιρείας, είτε μετά από κάθε αύξηση του.
 Ζ) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αρχικές και τροποποιημένες από τη Γενική Συνέλευση (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της εταιρείας. Ο ισολογισμός πρέπει να περιέχει τα ατομικά στοιχεία των προσώπων που κατά το νόμο τον πιστοποιούν.
 Η) Οι μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις των Τραπεζών, των υποκαταστημάτων των αλλοδαπών τραπεζών, καθώς και η λογιστική κατάσταση του άρθρου 46 του Ν.2190/20.
 Θ) Η λύση της εταιρείας.
 Ι) Η δικαστική απόφαση παντός βαθμού, που κηρύσσει άκυρη την εταιρεία ή σε κατάσταση πτώχευσης, καθώς και οι δικαστικές αποφάσεις παντός βαθμού που αναγνωρίζουν ως άκυρες ή ακυρώνουν αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων.

Σε δημοσιότητα υποβάλλονται και οι δικαστικές αποφάσεις που ανατρέπουν τις παραπάνω αποφάσεις.

- Ια) Ο διορισμός και η αντικατάσταση των εκκαθαριστών με τα στοιχεία της ταυτότητας τους.
 Ιβ) Οι ισολογισμοί της εκκαθάρισης, καθώς και ο τελικός της ισολογισμός.
 Ιγ) Η διαγραφή της εταιρείας από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών
 Ιδ) Κάθε πράξη ή στοιχείο του οποίου η δημοσιότητα επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

5.2.1.2 Περί βιβλίων

Ο κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων ορίζει (άρθρο 4 § 2) ότι οι ημεδαπές και οι αλλοδαπές ανώνυμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρείες εντάσσονται στην Τρίτη (Γ') κατηγορία τήρησης βιβλίων. Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας τηρεί τα λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές αρχές της λογιστικής (άρθρο 7§ 1 του Κ.Β.Σ.)

Βέβαια υποχρεωτικά εφαρμόζεται το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο ως προς τη δομή, την ονοματολογία και το περιεχόμενο των πρωτοβάθμιων, δευτεροβάθμιων και των υπογραμμισμένων τριτοβάθμιων λογαριασμών. Η περαιτέρω ανάλυση των λογαριασμών γίνεται ανάλογα με τις ανάγκες της εταιρείας. Οι Α.Ε. που οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.), καθώς και οι εταιρείες που υπάγονται υποχρεωτικά σε ελέγχους του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών, αλλά δεν είναι εισηγμένες στο Χ.Α.Α., υποχρεούνται να τηρούν και τους λογαριασμούς της Ομάδας 9.

Ενδεικτικά αναφέρονται βιβλία ανεξάρτητα από το αντικείμενο εργασιών της εταιρείας, τα οποία υποχρεούται να τηρεί η Α.Ε. :

- A) Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών,
 - B) Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο
 - Γ) Αναλυτικά Ημερολόγια
 - Δ) Γενικό Καθολικό
 - E) Αναλυτικά Καθολικά
 - Στ) Βιβλίο Γραμματιών Εισπρακτέων και Πληρωτέων
 - Z) Μητρώο Παγίων
 - H) Βιβλία προβλεπόμενα από τις άλλες διατάξεις όπως, βιβλίο Πρακτικών Συνεδριάσεων των Γενικών Συνελεύσεων, βιβλίο Πρακτικών Συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, βιβλίο Μετοχών, βιβλίο Μετοχών ακόμη και βιβλία προβλεπόμενα από ειδικότερες διατάξεις (π.χ. από αναπτυξιακούς νόμους).
- Η θεώρηση των βιβλίων από την αντίστοιχη Δ.Ο.Υ. γίνεται αφού χορηγηθεί Α.Φ.Μ. και εγγραφεί η Α.Ε. στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Για την εγγραφή της στη Δ.Ο.Υ. χρειάζονται :

1. Καταστατικό της Α.Ε.
2. Αντίγραφο της απόφασης της Νομαρχίας για την σύσταση της Α.Ε. και αντίγραφο των τριπλοτύπων αποδεικτικού του Τ.Α.Π.Ε.Τ. για το Φ.Ε.Κ.
3. Προσκόμιση Φ.Ε.Κ. με τη δημοσίευση σύστασης της Α.Ε. ή Υπεύθυνη Δήλωση ανάλογου περιεχομένου (αν δεν έχει δημοσιευθεί).
4. Φωτοαντίγραφο πληρωμής του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου.
5. Βεβαίωση εγγραφής της Α.Ε. στο οικείο επιμελητήριο.
6. Αντίγραφο μισθωτηρίου συμβολαίου για την έδρα της ή δήλωση ότι τα γραφεία είναι ιδιόκτητα.
7. Δήλωση έναρξης επιτηδεύματος σε έντυπο της Δ.Ο.Υ.

Για τη θεώρηση για πρώτη φορά χρειάζεται Υπεύθυνη Δήλωση ότι η Α.Ε. είναι νεοσύστατη και μια βεβαίωση από Τ.Ε.Β.Ε. ή Τ.Α.Ε. για την ασφάλιση των μελών του Δ.Σ. που συμμετέχουν στο εταιρικό κεφάλαιο με ποσοστό 5% τουλάχιστον για το Τ.Ε.Β.Ε. και 3% για το Τ.Α.Ε.

Για το στάδιο της πρώτης εγκατάστασης και των πράξεων που γίνονται για την σύσταση της Ανώνυμης Εταιρείας ως νομικού προσώπου ο Κ.Β.Σ. (άρθρο 10, §2) ορίζει ότι έξοδα πρώτης εγκατάστασης, αγοράς και λοιπές συναλλαγές αναγκαίες για τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης, καταχωρούνται σε βιβλία. Τα βιβλία αυτά θεωρούνται στο όνομα του ιδρυτή, από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., της κατοικίας ή της έδρας το, με μνεία (αναφορά) της υπό σύσταση επιχείρησης. Αν ο ιδρυτής είναι πρόσωπο που έχει έδρα, κατοικία, διαμονή ή εγκατάσταση σε άλλη χώρα, τα βιβλία θεωρούνται στο όνομα του νόμιμου εκπροσώπου στην Ελλάδα. Οι εγγραφές που καταχωρήθηκαν στα προσωρινά βιβλία, μεταφέρονται στα οριστικά βιβλία αμέσως μετά τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης.

5.2.2 Όργανα της Ανώνυμης Εταιρείας

5.2.2.1 Γενικά

Τα Όργανα της Ανώνυμης εταιρείας είναι :

- A) Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων
Είναι το Ανώτατο όργανο της εταιρείας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική απόφαση. Οι αποφάσεις της είναι υποχρεωτικές ακόμα και για απόντες ή διαφωνούντες μετόχους. Βάσει του άρθρου 34 του Ν.2190/20 η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για :
- A) Τροποποιήσεις του καταστατικού, όπως τέτοιες θεωρούνται κάθε αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου. Οι περί τροποποιήσεως του καταστατικού αποφάσεις είναι έγκυρες, εφόσον δεν απαγορεύονται μέσω ρητής διάταξης από το καταστατικό,
- B) Εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και ελεγκτών,
- Γ) Εγκρίση του ισολογισμού της εταιρείας
- Δ) Διάθεσης των κερδών
- E) εκδόσεις δανείων μέσω ομολόγων
- Στ) Συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της εταιρείας και,
- Z) Διορισμό εκκαθαριστών.

Διακρίνονται σε :

- Τακτικές, συγκαλούμενες τακτικά μια φορά το χρόνο για την έγκριση του ισολογισμού και τη διάθεση των καθαρών κερδών και έλεγχο της όλης διαχείρισης της εταιρείας.
- Καταστατικές, συγκαλούμενες για την λήψη αποφάσεων τροποποίησης του καταστατικού, για τις οποίες ο νόμος απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία.
- Έκτακτες, συγκαλούμενες για έκτακτους λόγους.

B) Το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση της εταιρείας στη διαχείριση της περιουσίας και γενικά στην επιδίωξη του σκοπού της εταιρείας. Πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δεσμευτικές για την εταιρεία.

Γ) Οι Ελεγκτές

Προκειμένου να ληφθεί έγκυρη απόφαση από τη Γενική Συνέλευση σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις αυτές θα πρέπει προηγουμένως να έχουν ελεγχθεί από δυο τουλάχιστον ελεγκτές, ή τους αναπληρωματικούς τους.

5.2.3 Ετήσιες Οικονομικές καταστάσεις

Στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου που περιλαμβάνει δωδεκάμηνο διάστημα, συνήθως 1^η Ιανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου, το Διοικητικό Συμβούλιο καταρτίζει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση διαχείρισης, όπως προβλέπουν οι διατάξεις του Ν. 2190/20 όπως ισχύουν σήμερα.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν:

1. Τον Ισολογισμό τέλος χρήσεως.
2. Το λογαριασμό Αποτελέσματα Χρήσεως.
3. Το πίνακα Διαθέσεως των Αποτελεσμάτων.
4. Το Λογαριασμό Γενικής Εκμετάλλευσης.
5. Το Προσάρτημα.

Οι παραπάνω καταστάσεις, σύμφωνα με το νόμο, αποτελούν ένα ενιαίο οργανικό σύνολο, με την έννοια ότι το ένα συμπληρώνει το άλλο, ώστε από τη μελέτη τους να προκύπτει με πληρότητα και σαφήνεια, η περιουσιακή διάρθρωση, η χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα της ανώνυμης εταιρείας.

Για τη σύνταξη των οικονομικών αυτών καταστάσεων, το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο δίνει οδηγίες με κάθε λεπτομέρεια και παρέχει υποδείγματα που να είναι εναρμονισμένα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο εναρμονισμός αυτός αποβλέπει στην ομοιόμορφη κατάρτιση τους από όλες τις χώρες της Ε.Ε.

Οι καταστάσεις αυτές υποβάλλονται για έγκριση στην Τακτική Γενική Συνέλευση και συνοδεύονται :

- A) από την έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και,
- B) από την έκθεση των Ελεγκτών

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται με ευθύνη του Δ.Σ. και υπογράφονται :

1. Από τον Πρόεδρο της Δ.Σ.
2. Από τον Διευθυντή ή Εντεταλμένο Σύμβουλο
3. Από τον υπεύθυνο του Λογιστηρίου

Οι καταστάσεις αυτές δημοσιεύονται είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες, πριν την συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης. Η δημοσίευση γίνεται στο Φ.Ε.Κ. τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε., σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα και σε μία οικονομική εφημερίδα.

5.3 Μετοχικό Κεφάλαιο – Μετοχές – Τιμές – Ίδρυτικοί Τίτλοι

5.3.1 Μετοχικό κεφάλαιο

Όπως αναφέραμε στην αρχή του κεφαλαίου το ελάχιστο ποσό κεφαλαίου που χρειάζεται για τη σύσταση Α.Ε. καθορίζεται στο ποσό των 60.000 ευρώ, το οποίο πρέπει σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.2190 να είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της εταιρείας. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο μπορεί να συσταθεί Α.Ε. και να καταβληθεί κατά την ίδρυση της μέρος μόνο του μετοχικού της κεφαλαίου, αρκεί να καταβληθεί το ποσό των 60.000 ευρώ που αποτελεί το κατώτατο ποσό για την ίδρυση της εταιρείας.

Το κατώτατο όριο εταιρικού κεφαλαίου που απαιτείται, όταν η Α.Ε. καταφεύγει στην κάλυψη του μετοχικού της κεφαλαίου στο κοινό με δημόσια εγγραφή, είναι 300.000 ευρώ. Επίσης 300.000 ευρώ ολοσχερώς καταβεβλημένο απαιτείται και όταν η Α.Ε. καταφεύγει στη σύναψη ομολογιακού δανείου.

Η καταβολή μπορεί να είναι ολοσχερής ή μερική. Η μερική (με δόσεις) δεν μπορεί να ξεπερνά τα 10 χρόνια. σημειώνεται ότι στην περίπτωση δόσεων, ο νόμος επιβάλλει το ελάχιστο ποσό κεφαλαίου με δυο βασικές προϋποθέσεις :

Α) Κατά τη σύσταση πρέπει να καταβληθεί ως ελάχιστο το ποσό των 60.000 ευρώ ολοσχερώς και,
Β) Με την καταβολή αυτή πρέπει να καλύπτεται ως ελάχιστο όριο και το 25% της αξίας του συνολικού κεφαλαίου και για κάθε μετοχή.

Στην Ανώνυμη Εταιρεία ισχύει η αρχή της σταθερότητας του μετοχικού κεφαλαίου. Έτσι, απαγορεύεται από τον νόμο η μεταβολή του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου (αύξηση ή μείωση), χωρίς να τηρηθούν οι διαδικασίες έγκρισης και δημοσιότητας. Αυτό γίνεται για την προστασία των δανειστών.

Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται από τους μετόχους είτε με μετρητά, είτε με εισφορές σε είδος (ακίνητα, μηχανήματα, έπιπλα, κινητά πράγματα, απαιτήσεις κ.τ.λ.). Για τις εισφορές σε είδος ισχύουν τα ακόλουθα :

1. Η προσωπική έρευνα του ατόμου, όπως και η εμπορική του πίστη δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εισφοράς, όπως συμβαίνει στις προσωπικές εταιρείες (ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη κλπ.)
2. Η εκτίμηση της αξίας των περυσιακών στοιχείων που αποτελούν το αντικείμενο της εισφοράς δε γίνεται ελεύθερα, όπως στις προσωπικές εταιρείες, αλλά εκτιμάται από ειδική επιτροπή του Υπουργείου Εμπορίου, την εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190 όπως ονομάζεται.

Η επιτροπή ορίζεται από το Υπουργείο Εμπορίου μέσα σε 15 ημέρες από την υποβολή της αίτησης.

Το κεφάλαιο διακρίνεται σε Ίδια κεφάλαια (αρχικά, πρόσθετα, αποθεματικά, αποτελέσματα εις νέον) και σε Ξένα κεφάλαια.

Τα Ξένα κεφάλαια διακρίνονται σε :

- Βραχυπρόθεσμα (πιστώσεις από Τράπεζες, προμήθειες κλπ.)
- Μεσοπρόθεσμα (δάνεια τραπεζών με εμπράγματα ασφάλειες)
- Μακροπρόθεσμα (Ομολογιακά Δάνεια)

5.3.2 Μετοχές

Η μετοχή ως τίτλος, είναι ένα έγγραφο στο οποίο ενσωματώνονται κάποια δικαιώματα τα οποία μπορεί να ασκήσει ο κύριος της. Ο κάτοχος της μετοχής ονομάζεται μέτοχος. Επίσης μετοχή σημαίνει το μερίδιο του μετοχικού κεφαλαίου.

Η κατοχή της μετοχής δίνει στο μέτοχο, ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχει και το ποσό του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύει αναλογικά δικαιώματα, τόσο στη περιουσία της ανώνυμης εταιρείας και τα αποτελέσματα της, όσο και στην έκφραση γνώμης στην Γενική Συνέλευση των μετόχων, που είναι το ανώτατο όργανο αποφάσεων της Α.Ε.

Οι μετοχές διακρίνονται :

- Ανάλογα με την εισαγωγή ή όχι των Α.Ε. στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.), σε εισηγμένες και μη εισηγμένες :
 - Ανάλογα με τον τρόπο έκδοσης σε :

Α) Ονομαστικές όπου αναγράφεται το όνομα του κομιστή της. Η μεταβίβαση των μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.) γίνεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή και ιδιωτικό, θεωρούμενο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. του μεταβιβαζόντος. Η μεταβίβαση των μετοχών επιτυγχάνεται με εγγραφή στο βιβλίο μετοχών με έκδοση νέου τίτλου στο όνομα του νέου μετόχου ή σημείωση στον παλιό τίτλο των στοιχείων τόσο του παλαιού όσο και του νέου μετόχου. Η μεταβίβαση των εισηγμένων γίνεται με τη μεσολάβηση χρηματιστή.

Β) Ανώνυμες ή στον Κομιστή μετοχές που χαρακτηρίζουν τον θεσμό της Α.Ε., όπου δεν υπάρχει όνομα.

- Ανάλογα με τα δικαιώματα που παρέχουν στον κάτοχό τους σε :

Α) Κοινές μετοχές, που παρέχουν όλα τα δικαιώματα που αναφέρονται στον ορισμό της έννοιας της μετοχής.

Β) Προνομιούχες μετοχές, που παρέχουν κάποια προνόμια (πλεονεκτήματα) σε σχέση με τις κοινές μετοχές.

Τα πλεονεκτήματα που μπορεί να έχουν οι προνομιούχες μετοχές είναι :

1. Προτιμώνται κατά τη διάθεση των καθαρών κερδών της χρήσης στην διανομή πρώτου μερίσματος.
2. Προνομιακά αποδίδεται το καταβληθέν κεφάλαιο σε περίπτωση διάλυσης και εκκαθάρισης της Α.Ε.. Αυτό έχει μεγάλη σημασία σε περίπτωση που το κεφάλαιο αυτό δεν επαρκεί, για να αποδοθεί σε όλους τους μετόχους το ποσόν της εισφοράς τους.
3. Μπορεί να γίνει προνομιακή καταβολή μερίσματος και για χρήσεις περασμένες, στις οποίες δεν έγινε διανομή κερδών.
4. Δικαίωμα να πάρουν ορισμένο τόκο σε ανυπαρξία κερδών ή σε μη επάρκεια κερδών. Στην περίπτωση αυτή, επειδή οι μετοχές αυτές είναι απαλλαγμένες από τον κίνδυνο ζημιών, δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ¼ του ονομαστικού κεφαλαίου της Α.Ε. και πρέπει να στερούνται του δικαιώματος ψήφου. Υποχρεωτικά πρέπει να αναγράφεται πάνω στην μετοχή “Προνομιούχος Μετοχή άνευ Ψήφου”.

Οι λόγοι που οδηγούν στην έκδοση προνομιούχων μετοχών είναι η προσέλκυση κεφαλαιούχων που ζητούν περισσότερες εγγυήσεις.

Γ) Μετοχές επικαρπίας που εκδίδονται κατά την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου και παραδίδονται στους μετόχους των οποίων οι μετοχές αποσβέστηκαν. Οι μετοχές επικαρπίας παρέχουν όλα τα δικαιώματα των κοινών μετοχών, εκτός βέβαια από το δικαίωμα να πάρουν κατά τη διάλυση και εκκαθάριση της εταιρείας την ονομαστική αξία των μετοχών τους, αφού την έχουν ήδη πάρει κατά την απόσβεση του κεφαλαίου.

- Ανάλογα με την τιμή έκδοσης, σε :

Α) Μετοχές εκδιδόμενες στο άρτιο δηλαδή η ανώνυμη εταιρεία διαθέτει τις μετοχές της σε τιμή ίση με την ονομαστική τους αξία.

Β) Μετοχές εκδιδόμενες υπέρ το άρτιο δηλαδή όταν η ανώνυμη εταιρεία διαθέτει τις μετοχές της σε τιμή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους αξία.

Γ) Μετοχές εκδιδόμενες υπό άρτιο, όταν η ανώνυμη εταιρεία διαθέτει τις μετοχές της σε τιμή κατώτερη από την ονομαστική τους αξία.

Ο Ν.2190 δεν επιτρέπει τη έκδοση μετοχών υπό το άρτιο.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως η μετοχή είναι ένας τίτλος που πάνω του ενσωματώνονται κάποια δικαιώματα. Ο τίτλος αυτός καλείται οριστικός όταν περιλαμβάνει και τις μερισματοποιείεις, βάσει των οποίων καταβάλλεται το μέρισμα.

Μέρισμα είναι το κέρδος κάθε μετοχής.

Οι τίτλοι αυτοί μπορεί να είναι απλοί (τίτλος μιας μετοχής) ή να είναι πολλαπλοί (τίτλοι πέντε, δέκα, είκοσι, πενήντα, εκατό μετοχών). Κάθε μετοχή δίνει δικαίωμα μιας ψήφου, άρα τίτλος πέντε μετοχών δίνει δικαίωμα πέντε ψήφων κ.ο.κ.

5.3.3 Τιμές των Μετοχών

Ονομαστική τιμή: Είναι αυτή που αναγράφεται στον τίτλο της. Μένει πάντα αμετάβλητη (σταθερή) εκτός αν τροποποιηθεί, όπως ορίζει ο νόμος, με τροποποίηση του καταστατικού της Α.Ε.

Η ονομαστική αξία της μετοχής βρίσκεται εάν διαιρέσουμε το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας δια του αριθμού των μετοχών.

Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής των Ανώνυμων εταιρειών δεν μπορεί να οριστεί μικρότερη των 0.30 ευρώ και μεγαλύτερη των 100 ευρώ.

Τιμή έκδοσης: Είναι η τιμή στην οποία η ανώνυμη εταιρεία διαθέτει τις μετοχές της κατά την έκδοση στους αγοραστές της. Όταν οι μετοχές διατίθενται στους μετόχους που είναι ιδρυτές της ανώνυμης εταιρείας ή όταν το κεφάλαιο της συγκεντρώνεται με δημόσια εγγραφή, οι μετοχές δηλαδή αγοράζονται από το πλατύ κοινό, τότε οι μετοχές δεν μπορούν να εκδοθούν παρά σε τιμή ίση ή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους αξία.

Έτσι, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως εκδίδονται στο άρτιο, και μετοχές υπέρ το άρτιο. Μετοχές υπό το άρτιο απαγορεύεται να εκδοθούν.

Αγοραία Τιμή: Είναι εκείνη που διαμορφώνεται σύμφωνα με την προσφορά και τη ζήτηση των μετοχών της ανώνυμης εταιρείας στην αγορά. Όταν οι μετοχές της ανώνυμης εταιρείας είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο η αγοραία τιμή ονομάζεται και χρηματιστηριακή τιμή.

Υπάρχουν αρκετοί παράγοντες που επηρεάζουν την αγοραία τιμή των μετοχών. Μερικοί από αυτούς είναι :

1. Προοπτική για μεγάλο ή μικρό μέρισμα που θα δώσει.
2. Από την φήμη που κατέχει η εταιρεία στην αγορά.
3. Από την οικονομική κατάσταση που διαφαίνεται μετά την ανάλυση των περυσιακών της στοιχείων (Ανάλυση οικονομικών καταστάσεων)
4. Από τον βαθμό της δανειακής επιβάρυνσης που βρίσκεται αναλύοντας τη σχέση μεταξύ ξένων και συνολικών ιδίων κεφαλαίων.
5. Από το επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας της.
6. Από την κοινωνική – οικονομική σταθερότητα ή αστάθεια της χώρας.
7. Από το κρατικό παρεμβατισμό που επιδρά άμεσα ή έμμεσα στην προσφορά και την ζήτηση των μετοχών.

Λογιστική Τιμή: Είναι εκείνη που βρίσκεται όταν διαιρέσουμε την λογιστική καθαρή θέση της εταιρείας με το συνολικό αριθμό των μετοχών.

Εσωτερική ή Πραγματική Τιμή: Είναι εκείνη που βρίσκεται μετά από εκτίμηση όλων των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού, στην πραγματική του αξία σε κάποια δεδομένη στιγμή, αν διαιρέσουμε το ποσό της πραγματικής καθαρής θέσης με τον αριθμό των μετοχών.

Η εκτίμηση της εσωτερικής αξίας των μετοχών μιας ανώνυμης εταιρείας μπορεί να γίνει:

1. Είτε από την επιτροπή που προβλέπει το άρθρο 9 του Ν.2190 . Αυτό επιβάλλεται από τον νόμο, όταν πρόκειται να δοθεί ως εισφορά το σύνολο ή ένα μέρος των μετοχών σε άλλη εταιρεία. (Περίπτωση μετατροπής – συγχώνευσης).
2. Από ορκωτούς λογιστές ή και άλλους πραγματογνώμονες (κυρίως επί πωλήσεων μετοχών).

Πρέπει να τονίσουμε ιδιαίτερα εδώ, ότι επιδιώκεται με την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού η εύρεση της πραγματικής θέσης της επιχείρησης, σε αντίθεση με τη λογιστική αξία της μετοχής, που λαμβάνει υπ' όψιν της την λογιστική καθαρή θέση όπως προκύπτει από κάποιο εσωλογιστικό ισολογισμό. Ως γνωστόν ο εσωλογιστικός ισολογισμός είναι εκείνος που προκύπτει από τα επίσημα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης, ενώ η πραγματική εκτίμηση της καθαρής θέσης προϋποθέτει πραγματική – εξωλογιστική απογραφή και ισολογισμό.

5.3.4 Ιδρυτικοί Τίτλοι

5.3.4.1 Κοινοί Ιδρυτικοί Τίτλοι

Το άρθρο 15 του Ν. 2190 ορίζει ότι μπορεί να εκδοθεί ένας αριθμός ιδρυτικών τίτλων κοινών, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του αριθμού των εκδιδόμενων μετοχών. Οι τίτλοι αυτοί μπορεί να δοθούν σε μερικούς ή σε όλους τους ιδρυτές της ανώνυμης εταιρείας σε ανταμοιβή των υπηρεσιών τους προς την εταιρεία κατά την ίδρυση.

Οι τίτλοι αυτοί δεν έχουν ονομαστική αξία, δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στη Διοίκηση και διαχείριση της εταιρείας, ούτε στο αποτέλεσμα της εκκαθάρισης, δηλαδή δεν είναι μετοχές.

Παρέχουν μόνο το δικαίωμα να πάρουν το ¼ από τα καθαρά κέρδη της εταιρείας που θα μείνουν αφού αφαιρεθούν οι κρατήσεις για το τακτικό αποθεματικό και για το πρώτο μέρισμα.

Η εταιρεία έχει δικαίωμα να τους εξαγοράσει δέκα χρόνια μετά την έκδοσή τους και να τους ακυρώσει με τιμή που ορίζεται στο καταστατικό. Με την προϋπόθεση ότι η τιμή εξαγοράς που ορίζεται στο καταστατικό δεν μπορεί να είναι ανώτερη για όλους τους τίτλους, από το ποσό που αντιστοιχεί στην κεφαλαιοποίηση προς 15% του μέσου ετήσιου μερίσματος, που δόθηκε στους τίτλους αυτούς κατά τα τελευταία τρία χρόνια.

Οι ιδρυτικοί τίτλοι επειδή στερούνται ονομαστικής αξίας δεν μπορούν να εμφανιστούν λογιστικά παρά μόνο με λογαριασμούς τάξεως, με λογιστικό ισότιμο 1 ευρώ, εξαγοραστούν οι τίτλοι. Η εξαγορά μπορεί να γίνει : α) με ειδικό αποθεματικό που έχει σχηματισθεί για τον σκοπό αυτό και β) από τα κέρδη χρήσης.

5.3.4.2 Εξαιρετικοί Ιδρυτικοί Τίτλοι

Εξαιρετικοί λέγονται οι τίτλοι εκείνοι που μπορεί να δοθούν ως αντάλλαγμα εισφορών σε είδος, είτε κατά την ίδρυση είτε κατά την διάρκεια της λειτουργίας της εταιρείας.

Στους εξαιρετικούς ιδρυτικούς τίτλους :

- Δεν υπάρχει περιορισμός ως προς τον αριθμό τους.
- Δεν υπάρχει περιορισμός, όπως στους κοινούς, ως προς τα κέρδη που μπορούν να διατεθούν σ' αυτούς, ούτε ως προς την τιμή εξαγοράς.
- Η διάρκεια τους εξαρτάται από την διάρκεια του εισφερόμενου στοιχείου με απαγόρευση την μεγαλύτερη διάρκεια από την διάρκεια αυτού.
- Η εξακρίβωση της ύπαρξης των εισφορών σε είδος για τις οποίες δόθηκαν εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι, όπως και η προβλεπόμενη διάρκεια χρησιμοποίησής τους γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2190/20.

5.4.2 Έξοδα Ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης

Κατά τη σύσταση κάθε Ανώνυμη Εταιρεία γίνονται αρκετά έξοδα κατά την ίδρυση, αλλά και πριν από αυτήν. Αυτά αφορούν τη σύνταξη του καταστατικού, την εκτύπωση των μετοχών, τη δημοσίευση του καταστατικού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.), την εύρεση και εγκατάσταση γραφείων κ.τ.λ.

Από λογιστικής πλευράς η Α.Ε., τα παραπάνω έξοδα πρέπει να τα συμπεριλάβει σε ένα λογαριασμό που ονομάζεται «έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης». Σύμφωνα με τον νόμο, τα έξοδα αυτά μπορεί η Α.Ε. να τα αποσβέσει είτε εφάπαξ, κατά το έτος της πραγματοποίησής τους, είτε σε ισόποσες δόσεις εντός πενταετίας από την ίδρυση της. Για όσο χρονικό διάστημα θα χρειασθεί να αποσβεστούν, θα εμφανίζονται στο ενεργητικό του ισολογισμού, στην κατηγορία των παγίων στοιχείων :

16 «ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ»

16.00 «Έξοδα Ίδρυσης και Πρώτης Εγκατάστασης»

Το ποσό απόσβεσης μεταφέρεται στο λογαριασμό :

85 «ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ»

85.05 «Αποσβέσεις εξόδων πολυετούς απόσβεσης»

85.05.10 «Αποσβέσεις εξόδων ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης»

Και στη συνέχεια από εκεί στα αποτελέσματα χρήσης.

5.4.3 Έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Σε περίπτωση που το μετοχικό κεφάλαιο θα καλυφθεί με δημόσια εγγραφή, η κάλυψη αυτή γίνεται δια μέσου τραπεζών. Στην περίπτωση αυτή οι μετοχές θα πρέπει μέσα σε ένα χρόνο να μπουν στο χρηματιστήριο. Όταν οι μετοχές, στην περίπτωση αυτή, διατεθούν από τις τράπεζες σε τιμή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους αξία, τότε η διαφορά αυτή, σύμφωνα με το νόμο, δεν μπορεί να

χρησιμοποιηθεί ούτε για τη διανομή μερίσματος, ούτε για οποιαδήποτε ποσοστά, γιατί δεν θεωρείται κέρδος.

Η διαφορά αυτή, η αξία δηλαδή πάνω από την ονομαστική αξία της μετοχής, λέγεται “υπέρ το άρτιο”. Η έκδοση και διάθεση μετοχών πάνω από το άρτιο επιτρέπεται από το νόμο, ενώ αντίθετα απαγορεύεται η έκδοση μετοχών κάτω από το άρτιο.

Η διαφορά αυτή προκύπτει, γράφεται στο Παθητικό του Ισολογισμού μαζί με τους άλλους λογαριασμούς της καθαρής περιουσίας με τον τίτλο.

41 “ Αποθεματικά – Διάφορες Αναπροσαρμογής”

41.00 “Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο”

41.01 “ Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο”

5.5 Αύξηση – Μείωση – Απόσβεση Μετοχικού Κεφαλαίου της Α.Ε.

5.5.1 Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου

Σύμφωνα με το Ν. 2190 άρθρο 13 αύξηση του Μετοχικού κεφαλαίου των Α.Ε. μπορεί να γίνει με τροποποίηση του καταστατικού της Α.Ε. και δημοσίευση στην εφημερίδα της Κυβέρνησης (τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.). Υπάρχει δυνατότητα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου χωρίς τροποποίηση του καταστατικού μόνο με απόφαση του Δ.Σ. και της Γ.Σ.

Οι περιπτώσεις αυτές μπορεί να είναι :

1. Να οριστεί στο καταστατικό της εταιρείας ότι μέσα στην πρώτη πενταετία από την σύσταση της Α.Ε., το Δ.Σ. έχει το δικαίωμα με απόφαση που θα παρθεί από τα 2/3 τουλάχιστον του συνόλου των μελών του, να αυξήσει το εταιρικό κεφάλαιο της Α.Ε. με έκδοση νέων μετοχών, μέχρι το διπλάσιο του μετοχικού κεφαλαίου.
2. Επίσης, να ορίζεται στο καταστατικό της εταιρείας, ότι η Γενική Συνέλευση των μετόχων έχει δικαίωμα με απόφαση της, η οποία θα ληφθεί με απόλυτη πλειοψηφία, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο με έκδοση νέων μετοχών μέχρι το πενταπλάσιο του αρχικού καταβεβλημένου κεφαλαίου.

Και στις δύο περιπτώσεις αυτές, όπως είπαμε παραπάνω, δεν απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού, δηλαδή δεν χρειάζεται ούτε η μεσολάβηση συμβολαιογράφου για τη σύνταξη του, ούτε η σχετική έγκριση του καταστατικού από τη Νομαρχία (Υπουργείο Εμπορίου). Πάντως με οποιονδήποτε τροπο γίνει η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου χρειάζεται η δημοσίευση στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Οι λόγοι που οδηγούν μια Α.Ε. σε αύξηση του κεφαλαίου της είναι οι εξής :

- Α) Όταν τα κεφάλαια της Α.Ε. δεν επαρκούν για τους σκοπούς και τα σχέδια της.
- Β) Όταν προκύπτει να καλύψει ζημιές.
- Γ) Όταν έχει μεγάλα έκτακτα αποθέματα.
- Δ) Όταν κεφαλαιοποιούνται χρέη της εταιρείας, π.χ. υποχρεώσεις στους δανειστές.
- Ε) όταν συνεργάζεται με άλλες εταιρείες, π.χ. εξαγορά

Από λογιστικής πλευράς διακρίνουμε τις εξής περιπτώσεις αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου:

1. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με νέες εισφορές
2. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με συμψηφισμό χρεών
3. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών και κερδών
4. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση διαφοράς από την αναπροσαρμογή της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας.

5.5.2 Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου

Όπως και στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου έτσι και στη μείωση απαιτούνται οι ίδιες διατυπώσεις δηλαδή :

1. Απόφαση Γενικής Συνέλευσης
2. Τροποποίηση του καταστατικού
3. Έγκριση της μείωσης από το Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
4. Και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου διακρίνεται σε :

1. Εκούσια (προοραιοτετική)
2. Ακούσια (υποχρεωτική, αναγκαστική)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ.

6.1 ΓΕΝΙΚΑ

Οι συνεταιρισμοί είναι εμπορικές εταιρείες με μεταβλητό κεφάλαιο και μεταβλητό αριθμό συνεταίρων. Οι συνεταιρισμοί όπως και οι ανώνυμες εταιρείες και οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης θεωρούνται εμπορικές εταιρείες με βάση το τυπικό κριτήριο δηλαδή λόγω ρητής διάταξης του νόμου και όταν το αντικείμενο τους δεν αφορά εμπορικές πράξεις.

Σκοπός του συνεταιρισμού είναι η οικονομική και κοινωνική βελτίωση των συνεταίρων με τη κοινή σύμπραξη και συνεργασία τους. Τα βασικά χαρακτηριστικά του συνεταιρισμού με βάση τον ορισμό είναι :

1. Ο μεταβαλλόμενος αριθμός των μελών του
2. Η μεταβλητότητα του κεφαλαίου του
3. Ο σκοπός που μπορεί να είναι οικονομικός, κοινωνικός, πολιτιστικός για να προάγει και να βελτιώνει την κατάσταση των μελών του.

6.1.2 Διάκριση Συνεταιρισμών

Με βάση τη Νομοθεσία διακρίνουμε τρεις μεγάλες κατηγορίες :

1. Τους αγροτικούς συνεταιρισμούς (Ν. 1541/85)
2. Τους αστικούς συνεταιρισμούς (Ν.1667/86)
3. Τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς (Π.Δ. 9387)

6.2 Ίδρυση και Διοίκηση Συνεταιρισμών

6.2.1 Γενικά

Για την ίδρυση συνεταιρισμού απαιτείται σύνταξη καταστατικού που πρέπει να υπογράφεται :

1. Για αστικό συνεταιρισμό από 15 τουλάχιστον άτομα.
2. Για καταναλωτικό από 100 τουλάχιστον άτομα.
3. Για αγροτικό από 50 τουλάχιστον αγρότες.

Το καταστατικό πρέπει να περιλαμβάνει :

1. Επωνυμία, έδρα, σκοπό και περιφέρεια
2. Ονοματεπώνυμο, διεύθυνση ιδρυτικών μελών
3. Όρους εισόδου (δικαιώματα, υποχρεώσεις κ.λ.π)
4. Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας.
5. Όρους λειτουργίας και αρμοδιότητας οργάνων διοίκησης.

Το καταστατικό υποβάλλεται και εγγράφεται από το Ειρηνοδικείο της έδρας του.

6.2.2 Όργανα του συνεταιρισμού

Τα όργανα που διοικούν τον συνεταιρισμό είναι :

1. Η Γενική Συνέλευση
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο
3. Το Εποπτικό Συμβούλιο(τουλάχιστον 3 μέλη)

Το εποπτικό συμβούλιο ελέγχει και εποπτεύει το διοικητικό Συμβούλιο ενώ το Διοικητικό Συμβούλιο χειρίζεται όλες τις υποθέσεις του Συνεταιρισμού. Ανώτατο όργανο του συνεταιρισμού είναι η Γενική Συνέλευση.

6.3 Βιβλία και Στοιχεία Συνεταιρισμών

Οι Συνεταιρισμοί υποχρεούνται να τηρούν τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων βιβλία και στοιχεία όπως κάθε επιτηδεύματίας. Εκτός αυτών όμως υποχρεούνται να τηρούν και άλλα βιβλία :

Συγκεκριμένα :

1. Οι Αστικοί Συνεταιρισμοί
 - α) Βιβλία μητρώο μελών με τα στοιχεία τους
 - β) Βιβλίο πρακτικών Γενικής Συνέλευσης
 - γ) Βιβλίο πρακτικών Συνεδρίασης Διοικητικού Συμβουλίου
 - δ) Βιβλίο πρακτικών Συνεδρίασης Εποπτικού Συμβουλίου

τα βιβλία αυτά θεωρούνται από τον ειρηνοδίκη της έδρας του συνεταιρισμού.

2. Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί
 - α) Βιβλία μητρώο μελών με τα στοιχεία τους
 - β) Βιβλίο μητρώο μελών κλαδικής οργάνωσης παραγωγής.
 - γ) Βιβλίο πρακτικών Συνεδρίασης Διοικητικού Συμβουλίου και Εποπτικού Συμβουλίου.
 - δ) Βιβλίο πρακτικών Γενικής Συνέλευσης
 - ε) Βιβλίο πρακτικών κλαδικής οργάνωσης παραγωγής.
 - στ) Βιβλίο περιουσίας αγροτικής συνεταιριστικής οργάνωσης.Τα βιβλία του αγροτικού συνεταιρισμού πρέπει να θεωρούνται από το εποπτικό Συμβούλιο.